

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VIII legislatura

Vuitè període

Sèrie C - Número 715

Divendres, 22 de gener de 2010

Comissió de Política Cultural

PRESIDÈNCIA DE DE LA I. SRA. M. MERCÈ ROCA I PERICH

Sessió núm. 41

S U M A R I

Compareixença

de Verònica Barrera, membre de la Comissió de Joves del Centre Recreatiu i Cultural de Sords de Barcelona (Cerecutor), amb relació al Projecte de Llei de la llengua de signes catalana (tram. 353-00721/08) p. 3

Compareixença

de Raquel Perich, en representació de l'Associació de Pares de Nens Sords de Catalunya (Apanсце), amb relació al Projecte de Llei de la llengua de signes catalana (tram. 353-00709/08) p. 7

Compareixença

de Núria Silvestre, responsable del Centre d'Estudis i de Recerca Psicoeducativa sobre Sordesa i d'altres Dificultats Comunicatives - GISTAL i experta en sordesa i educació, amb relació al Projecte de Llei de la llengua de signes catalana (tram. 353-00719/08) p. 12

Compareixença

de Laura Vega, en representació de l'Associació de Pares de Nens Sords de Catalunya (Apanсце), amb relació al Projecte de Llei de la llengua de signes catalana (tram. 353-00710/08) p. 18

Compareixença

de Josefa Cedillo, escriptora i persona sorda, amb relació al Projecte de Llei de la llengua de signes catalana (tram. 353-00722/08) p. 20

Compareixença

d'Antonio Martínez, en representació de l'Associació de Difusió de la Comunitat Sorda, amb relació al Projecte de Llei de la llengua de signes catalana (tram. 353-00716/08) p. 25

NOTES

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El DSPC reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

SESSIÓ NÚM. 41

La sessió s'obre a les deu del matí i set minuts. Presideix la Sra. Roca i Perich, acompanyada del vicepresident, Sr. Morell i Comas, i del secretari, Sr. Llevot Lloret. Assisteix la Mesa la lletrada Sra. Andreu i Fornós.

Hi són presents les diputades i els diputats Sra. Alòs Lòpez, Sra. Figueras i Ibàñez, Sra. Ortega i Alemany, Sr. Puigdemont i Casamajó i Sra. Vidal i Huguet, pel G. P. de Convergència i Unió; Sr. Balcells Gené, Sr. Casajuana i Pladellors i Sra. Figueras i Siñol, pel G. P. Socialistes - Ciutadans pel Canvi; Sra. Llansana Rosich, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Sra. Pajares i Ribas, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya, i Sra. Camats i Luis, Sra. Ortiz Castellví i Sr. Postigo i Garcia, pel G. P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa.

Assisteixen a aquesta sessió la membre de la Comissió de Joves del Centre Recreatiu i Cultural de Sords de Barcelona (Cerecutor) Sra. Verònica Barrera Camargo; la presidenta de l'Associació de Pares de Nens Sords de Catalunya (Apanisce), Sra. Raquel Perich Berini, acompanyada de la membre de l'associació Sra. Laura Vega; la representant i experta en sordesa del Centre d'Estudis i de Recerca Psicoeducativa sobre Sordesa i d'altres Dificultats Comunicatives - GISTAL Sra. Núria Silvestre Benach; l'escriptora i mestra d'alumnat amb sordesa Sra. Josefa Cedillo Vicente, i el president de l'Associació de Difusió de la Comunitat Sorda (Difusord), Sr. Antonio Martínez Álvarez.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Compareixença de Verònica Barrera, membre de la Comissió de Joves del Centre Recreatiu i Cultural de Sords de Barcelona (Cerecutor), amb relació al Projecte de llei de la llengua de signes catalana (tram. 353-00721/08). Comissió de Política Cultural. Substanciació.
2. Compareixença de Núria Silvestre, responsable del Centre d'Estudis i de Recerca Psicoeducativa sobre Sordesa i d'altres Dificultats Comunicatives - GISTAL i experta en sordesa i educació, amb relació al Projecte de llei de la llengua de signes catalana (tram. 353-00719/08). Comissió de Política Cultural. Substanciació.
3. Compareixença de Raquel Perich, en representació de l'Associació de Pares de Nens Sords de Catalunya (Apanisce), amb relació al Projecte de llei de la llengua de signes catalana (tram. 353-00709/08). Comissió de Política Cultural. Substanciació.
4. Compareixença de Laura Vega, en representació de l'Associació de Pares de Nens Sords de Catalunya (Apanisce), amb relació al Projecte de llei de la llengua de signes catalana (tram. 353-00710/08). Comissió de Política Cultural. Substanciació.
5. Compareixença de Josefa Cedillo, escriptora i persona sorda, amb relació al Projecte de llei de la llengua de signes catalana (tram. 353-00722/08). Comissió de Política Cultural. Substanciació.
6. Compareixença d'Antonio Martínez, en representació de l'Associació de Difusió de la Comunitat Sorda, amb relació al Projecte de llei de la llengua de signes catalana

(tram. 353-00716/08). Comissió de Política Cultural. Substanciació.

La presidenta

Molt bon dia, senyores i senyors diputats. Comencem aquesta sessió de Política Cultural amb les últimes compareixences de la Llei de la llengua de signes catalana.

Estem molt contents de tenir una altra vegada moltes persones entre el públic, com hem tingut en les altres dues sessions. Benvinguts i moltes gràcies.

(Les intervencions de les oradores i els oradors són traduïdes per diversos intèrprets a la llengua de signes i reproduïdes i transcrites en una pantalla.)

Compareixença

de Verònica Barrera, membre de la Comissió de Joves del Centre Recreatiu i Cultural de Sords de Barcelona (Cerecutor), amb relació al Projecte de llei de la llengua de signes catalana (tram. 353-00721/08)

El primer punt de l'ordre del dia és la compareixença de la Verònica Barrera. És membre de la Comissió de Joves del Centre Recreatiu i Cultural de Sords de Barcelona i ve a parlar d'aquest projecte. Em deien que segurament deu ser la persona més jove que haurà passat per aquí, per aquestes compareixences, i li volem dir que l'escoltarem amb molt de gust. Quan vulguis.

(La intervenció de l'oradora és reproduïda oralment per una intèrpret de la llengua de signes.)

La Sra. Verònica Barrera Camargo (membre de la Comissió de Joves del Centre Recreatiu i Cultural de Sords de Barcelona)

Moltes gràcies. Bé, començo. Bon dia a tothom. Em dic Verònica Barrera i tinc divuit anys. Parlaré amb les mans, perquè davant de molta gent m'expresso millor i m'entendran millor.

Estic molt agraïda en el dia d'avui per estar aquí, i orgullosa, per exposar per què volem la llengua de signes. De fet, des de petita, als dos anys, ja portava audiófons, però no és el mateix, en aquest cas, que portar ulleres. Sí que és cert que ens ajuda a sentir-hi millor.

A la guarderia, fins a segon de primària, als set anys, no vaig tenir cap tipus de problema, estava totalment integrada a les escoles ordinàries, però el que eren les assignatures de naturals, anglès, català no les feia, perquè m'assistia un logopeda; m'ensenyava a parlar. Fora de l'escola també tenia aquestes horettes de logopèdia. A classe, quan el professor es girava, parlava amb els companys, o els companys feien preguntes, jo no podia seguir la classe, em costava moltíssim arribar a aquest ritme, perdia moltíssima informació; i, clar, el sentiment era, doncs, d'abatiment, perquè havia d'intentar seguir el ritme de la classe.

Llavors, jo pregunto, sempre tenim aquest concepte: la persona sorda que parla correctament, és més intel·

ligent que no pas l'altra? Sempre intenten mirar des de fora, sempre ens valoren, eh?, a aquest nivell. I jo, sí que és cert, aviso: depèn de la limitació de cada persona amb discapacitat auditiva; parlarà millor o pitjor. Tinc moltíssims amics que no són competents oralment, però, en aquest cas, poden ser capaços d'arribar i tenen una bona base.

Un dia, un logopeda va avisar els meus pares que existia una escola bilingüe, en la qual hi havia nens sords i oïdors. Els meus pares van fer aquesta reflexió, però abans em van portar a l'esplai Pati Llimona i vaig allucinar. Em va sorprendre moltíssim perquè va ser la primera vegada que vaig veure gent moure les mans –signar–, i que a més a més hi havien nens que portaven audiòfons i d'altres no. I aquí és quan em vaig adonar que veritablement era una persona sorda. Vaig provar, vaig començar a signar i, de fet, vaig descobrir un nou món i vaig adquirir molts coneixements.

Finalment vaig entrar a aquesta escola Tres Pins i la meua vida va canviar radicalment. De totes les assignatures, de fet, que no tenia cap base..., les vaig absorbir com una esponja i vaig recuperar aquesta base que tenia perduda. Va ser molt positiva la integració amb els meus companys, oïdors i sords; va ser una experiència meravellosa i que mai oblidaré; impossible oblidar-la.

Un cop vaig tenir la titulació, vaig passar, en aquest cas, a l'ESO. I aquí sí que es van trencar aquests somnis, al Consell de Cent –a l'IES Consell de Cent–, perquè d'aquestes assignatures, català, castellà i anglès..., les persones sordes, els alumnes sords, doncs, no podíem fer aquestes assignatures. I, clar, aquest sentiment a nosaltres, sense intèrpret..., o sigui, amb intèrpret nosaltres podem arribar al mateix nivell, eh? Sí que és cert que teníem encara la sobreprotecció dels logopedes.

Un cop finalitzada l'ESO pensava o bé fer batxillerat o cicle formatiu, atenció socio sanitària. Però em vaig trobar també moltes barreres i molts handicaps amb el tema de l'intèrpret, eh?, perquè, en aquest sentit, quan els companys parlaven a classe, amb un intèrpret de llengua de signes jo podia seguir la classe o el que deien o el professor, si es girava per escriure alguna cosa a la pissarra; fins i tot els alumnes que hi havia a la classe em miraven com una extraterrestre, amb la figura de l'intèrpret al costat. I fins i tot, clar, em comentaven, doncs, que no era normal. I fins i tot..., jo amb el «profe» parlava directament.

Vaig estar treballant amb malalts de paràlisi cerebral, pisos tutelars; vaig demostrar que, independentment de ser sorda, podia aconseguir-ho i així ho vaig fer.

Actualment estic estudiant un curs de preparació per a accés a grau superior, amb intèrpret de llengua de signes, i m'agradaria fer integració social i infermeria, estudiar a la universitat. Actualment estic superocupada: estudio, treball, jugo a futbol, si el temps m'ho permet, els caps de setmana, perquè també treballa els caps de setmana, i, a més a més, estic de monitora a l'esplai de nens; estic contractada quaranta hores setmanals en un centre socio sanitari. I la directora del meu centre fins i tot m'ho va dir, diu: «Mira, jo no et veig com una persona sorda, amb discapacitat; et veig com

una persona que pots fer-ho tot i ho aconsegueixes tot.» De fet, em vaig sentir superorgullosa de les paraules de la meua directora.

Els meus amics, doncs..., el que hem d'intentar és valorar les persones sordes no per com parlin, sinó pel que són. O sigui, la competència oral dependrà de cada persona sorda. I gràcies a la llengua de signes he pogut rebre tota la informació. A més a més, no sé si hauria aconseguit sense la llengua de signes la titulació que tinc actualment per a totes les coses que vull fer. El fet d'haver utilitzat la llengua de signes..., la utilitzo amb els meus amics, amb els intèrprets, puc, en aquest cas, mantenir una conversa amb moltíssima gent, però, en canvi, si és amb llengua oral, doncs, també ho puc fer, però em costa una miqueta més.

A mode de curiositat, m'agradaria explicar-los que el logopeda, en aquest cas, sempre el que fa és corregir l'entonació..., però, sí que és cert, amb la llengua catalana, eh? Jo la vaig aprenent dia a dia, però amb la llengua de signes no, perquè ja la sé. I ara el que faré és parlar; ara parlaré, d'acord?

Bé, he explicat la meua vida; bé, no he explicat cap teoria, perquè la llengua de signes forma part de la vida. Tinc divuit anys. Necessito la llengua de signes en tots els anys que em queden. La meua vida s'assembla molt a la dels meus amics..., que jo tinc, i també parlo en nom d'ells. Estudiem, treballem, parlem i signem.

La llengua de signes no és per a persones grans, sinó per als joves també. Tenim molts anys endavant, clar, i volem la llengua de signes ara i la volem tenir dintre de vint anys, per exemple. Per això volem la llei.

Però, abans de respondre, vull dir que estic una mica ofesa pel que van dir. Perquè van dir que els nens de Tres Pins no parlen. Clar, jo sóc una nena de Tres Pins i puc demostrar que estic aquí i parlant. Els meus companys també parlen.

Bé, vull dir, gràcies per tot, i ja he acabat.

La presidenta

Moltes gràcies, Verònica Barrera, per aquest testimoni de sinceritat i de normalitat. I ara és el torn dels grups parlamentaris. En primer lloc, parlarà l'il·lustre diputat Carles Puigdemont, de Convergència i Unió. Quan vulgui.

El Sr. Puigdemont i Casamajó

Moltes gràcies, senyora presidenta. Senyora Barrera, gràcies per ser aquí, pel seu testimoni. De fet, vostè és la prova palpable, si m'ho permet dir, millor que mai en aquesta ocasió, la prova més eloqüent de la necessitat d'aquesta llei. I també d'una altra cosa que no és gens paradoxal, sinó que és justament la demostració de la necessitat d'aquesta llei. I és que una reivindicació que ve de tan lluny, com ja s'ha explicat aquí, que té les arrels a principis del XIX, qui millor la pot mantenir viva i qui millor la pot fer actual són precisament els usuaris més joves. Per tant, vostè és la defensora, probablement sigui la més jove, però d'una causa molt antiga. I crec que en vostè hi ha la potència de la necessitat

que fem aquesta llei. Per tant, això que diu vostè que tenen molt anys per endavant, és cert, perquè en tenen molts endarrere que els avalen. Li agraeixo, per tant, la seva presència aquí.

Jo simplement també li voldria agrair..., i en aquest cas, si li sembla ho pot valorar, si la llei que tenim entre mans és prou ambiciosa en aquest sentit. M'ha semblat veure una justa, necessària, lògica necessitat de pedagogia pel que fa a la situació de les persones sordes; hi ha molta confusió –vostè mateixa ha explicat el cas de l'escola Tres Pins, no? Hi ha l'equívoc de pensar que hi ha gent que no parla i vostè, que és Tres Pins, doncs, resulta que parla amb gran eloqüència.

Per tant, més enllà del reconeixement de la llengua, de la seva normalització, de la seva estandardització, de dotar-la de recursos acadèmics i institucionals per al seu reconeixement i la seva difusió, creu que la llei és prou ambiciosa pel que fa a la pedagogia, naturalment no sobre la comunitat sorda, sinó justament sobre el conjunt de la comunitat catalana? Creu que hauríem de fer passes molt més agosarades, en aquest sentit, per trencar una primera barrera, que és la del desconeixement, a partir de la qual tota la resta segurament seria molt més senzill?

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor Puigdemont. Té la paraula la il·lustre diputada Carme Figueras, del Partit dels Socialistes de Catalunya. Quan vulgui.

La Sra. Figueras i Siñol

Moltes gràcies, senyora presidenta. I, Verònica, la veritat és que no tinc res a afegir-hi; és a dir, el que tu has dit és una experiència personal sincera, que, a més a més, reflecteix molt bé, doncs, un itinerari, que és un itinerari de superació, com de tantes i tantes noies i nois de la teva edat, no?, però en aquest cas, de superació d'una barrera més del que poden tenir la gent de la teva edat i que podem tenir tots al llarg de la vida.

I en aquest sentit, doncs, t'agraïm molt que estiguis disposada, l'esforç que has fet en preparar-te aquesta intervenció, que et dirigeixis a nosaltres i que ens donis lliçons, perquè en definitiva avui ens has donat una lliçó, també; igual que altres persones sordes que han vingut.

Jo crec que és molt important que en aquesta comissió hàgim escoltat les federacions, les associacions, els representants associats, perquè això és el que normalment fem quan una llei..., però aquesta vegada jo crec que ha estat un encert el fet que persones com vosaltres hàgiu estat disposades a venir i que les mateixes persones sordes expliquen el vostre testimoni. Jo crec que això ens dona molt més coneixement de la complexitat d'això, per als que no hem viscut aquesta experiència, i, al mateix temps, de la necessitat d'aquesta llei, de la llei de signes i també la necessitat de tots els recursos que facin possible poder signar i poder fer tantes altres coses, no? –això que dius.

Jo només tindria una pregunta, que tu dius que quan estaves a l'institut, a l'IES Consell de Cent, a l'institut, el català, el castellà i l'anglès no els aprenies, entenc que no l'aprenies amb el conjunt de tota la classe, no?, sinó que ho fèieu a part, o quan estaves amb el logopeda..., el fet d'haver de fer logopèdia et treu la possibilitat d'avançar en els continguts d'aquestes tres assignatures, a diferència d'altres alumnes de la classe?

Gràcies, eh?

La presidenta

Moltes gràcies, senyora Figueras. Ara és el torn de la il·lustre diputada Marina Llansana, d'Esquerra Republicana de Catalunya.

La Sra. Llansana Rosich

Gràcies, senyora presidenta. També, en nom d'Esquerra Republicana, volia agrair a la Verònica Barrera la seva compareixença i la seva intervenció. És, segur, la persona més jove que ha comparegut en el tràmit d'aquesta llei, però també de les persones més joves que han comparegut en aquest Parlament amb motiu de qualsevol altra llei. No és habitual tenir testimonis tan directes de persones de divuit anys. Per tant, li agraiem doblement la compareixença.

Per nosaltres té un valor explicar la seva experiència personal més enllà de la seva experiència personal, perquè..., i la seva segur que no és una experiència aïllada i que reflecteix..., perquè deu ser similar a la que viuen altres joves en les seves circumstàncies.

Li volíem fer dues preguntes. La tria dels estudis superiors és una de les decisions més difícils que ha de prendre una persona a la vida i especialment a aquesta edat que vostè ara està vivint. Li voldríem demanar si una persona sorda té prou llibertat i prou informació a l'hora d'accedir als estudis superiors, si es troba condicionada d'alguna manera a l'hora d'escollir no només els estudis, sinó el centre en el qual els vol desenvolupar.

I la segona pregunta fa referència en aquest cas no a l'accés als estudis, sinó a l'accés al treball. Vostè ha fet ja aquest pas i li volíem demanar si ha trobat algun impediment, si li ha suposat un obstacle. Hem entès que actualment això no li impedeix de fer la seva feina amb normalitat, però a l'hora d'accedir al món laboral volíem demanar si els joves... –que ja és prou difícil per als joves accedir a una primera feina–, en el cas dels joves que tenen sordesa si suposa un problema afegit.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies per les seves preguntes. Ara és el torn de la il·lustre diputada Belén Pajares, del Partit Popular de Catalunya; quan vulgui.

La Sra. Pajares i Ribas

Moltes gràcies, senyora presidenta. Agrair les explicacions de la senyora Barrera. Em disculparà perquè m'he afegit tard a la comissió i, per tant, no he pogut

escoltar la primera part de la seva intervenció. Però sí que de la documentació que ens ha lliurat, i que li he donat un cop d'ull ràpid, dedueixo que no tan sols es tracta de parlar, sinó també d'entendre i de comprendre allò de què es parla.

I, per tant, la meua pregunta anava referida una mica en la línia de la pregunta que ha fet la diputada Figueras, i és que les classes de logopèdia, si no ho he llegit malament, es feien en horaris d'assignatures curriculars; per tant, s'entén que es perdien classes d'assignatures que formen part del currículum de qualsevol nen quan estudia primària.

M'agradaria que ens expliqués una mica això. I bé, felicitar-la per la seva feina i per aquesta empenta que ens ha demostrat i ens ha ensenyat a tots.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora Pajares. El senyor Lluís Postigo, d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula.

El Sr. Postigo i Garcia

Sí, gràcies, senyora presidenta. Volia fer una intervenció, diguéssim, amb dos objectius. El primer, excusar l'absència del diputat Francesc Pané, que és el ponent del nostre grup parlamentari en la tramitació d'aquesta llei, que per motius d'agenda no podrà acompanyar-nos en les compareixences que tindran lloc aquest matí. I, en segon lloc, per afegir-me a les felicitacions i agraïments que han fet la resta de representants d'altres grups parlamentaris a la Verònica pel seu testimoni i per l'exemple que ens ha donat amb el seu coratge i amb la seva voluntat per anar superant els diferents obstacles amb què sens dubte s'ha anat trobant. I encoratjar-la que continuï per aquest camí.

Res més.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor Postigo. Doncs, ara la Verònica pot contestar a les preguntes que li han fet els diputats i les diputades.

La Sra. Verònica Barrera Camargo

Primer de tot, això dels estudis. A veure, hi han estudis que sí que ens limiten molt, com per exemple bombers, policia; són coses que ens limiten, d'acord? I això ho tenim assumit. Però hi han carreres o estudis que nosaltres podem fer. El que passa és que falta que una persona sigui prou forta per dir: «Jo puc fer això. Si no ho provo, no sé si ho puc fer o no ho puc fer.» Jo fins ara no he conegut cap persona sorda que sigui infermera. Ara, jo ho provaré. Si veig que no puc, doncs, ho deixo i estudio..., havia pensat estudiar també educadora social. Clar, si no ho provo, no ho sabem. Això és el que volia dir.

I el tema del logopeda, a veure, jo a primària faltava molt a classe, d'acord?; no feia català ni castellà ni anglès. Jo sabia escriure perquè la logopeda me feia

escriure, d'acord? Però, clar, ja fa molts anys d'això, també, l'educació és diferent i tal. Perquè, clar, estaven obsessionats que parlés. Ells pensaven que si jo parlava bé ja trauria totes les assignatures. Clar, això no és; saber parlar bé, el que jo puc parlar, i trauré les assignatures, també. Per això, quan vaig anar a Tres Pins, un canvi radical. Ostres, clar, amb la llengua de signes vaig poder recuperar tota la base, sense haver fet primer, segon de primària. Com si a tercer curs ja ho hagués sabut tot. Sap què vull dir? Clar.

I també amb referència al Consell de Cent, ha canviat molt. Clar, tot té un procés de prova. Cada cop s'ha de provar; si no funciona així, doncs, la cosa canvia. Tinc amics meus que estan a Consell de Cent i diuen que ha canviat molt.

Volia dir que català, castellà i anglès es feien, doncs, a un nivell més baix d'exigència. Van dir que pensaven que seria més difícil per a nosaltres. Clar, no és aquest el problema. El problema és que sempre, quan et rebaixen el nivell, clar, no podem aprendre més. Si posen intèrpret o logopeda a dins de la classe, encara que sigui seguint el mateix nivell d'exigència, podem arribar a ser com ells. Aquest és el problema. Doncs, després de molts anys de reclamacions i tot això, parlant amb la direcció per canviar, tot ha canviat, i estic molt contenta d'haver lluitat per tenir..., bé, els joves, més joves que jo puguin fer això. Perquè jo vull que els oients i els sords tinguin un nivell igual. Per què no? No ets sorda, però..., un nivell..., no, no ho vull. Sap què vull dir?

Ah, sí, el tema de la feina, és difícil, sí, i ara la crisi, tot això ho està complicant una mica. Però vaig tenir sort; vaig començar als disset anys, perquè estava fent pràctiques i per això em van ficar allà. Però, clar, no tothom té la mateixa sort que jo. Estic orgullosa de continuar i tot això. M'agrada molt el que faig, i és una feina que te la paguen molt, això sí. Però m'ho passo molt bé, faig el que m'agrada i espero de treballar molts anys més.

Hi ha alguna pregunta més..., no ho sé.

La presidenta

No, penso que ha contestat a totes les preguntes, eh? Doncs, així, res més. L'hem escoltada amb molt d'interès i li desitgem molta sort. Moltes gràcies.

La sessió se suspèn a dos quarts d'onze del matí i es reprèn a dos quarts d'onze i cinc minuts.

La presidenta

Doncs, continuem.

————— Alteració de l'ordre del dia

Com que la compareixent Núria Silvestre no ha arribat, doncs, hem passat al punt número 3 de l'ordre del dia.

Compareixença

de Raquel Perich, en representació de l'Associació de Pares de Nens Sords de Catalunya (Apanse), amb relació al Projecte de llei de la llengua de signes catalana (tram. 353-00709/08)

I tenim ara amb nosaltres la Raquel Perich, que ve en representació de l'Associació de Pares de Nens Sords de Catalunya, Apanse. I, quan vulguis, tens la paraula.

La Sra. Raquel Perich Berini (presidenta de l'Associació de Pares de Nens Sords de Catalunya)

Bé, bon dia, senyora presidenta. Bon dia als senyors diputats i diputades. Abans de començar volia fer un incís, que és que les persones sordes que hi han aquí, a la sala, m'han comentat que les compareixences del dilluns a la tarda i de dimecres, que van veure per internet, no estaven subtítulades ni hi havia la llengua de signes; per tant, no van poder seguir les compareixences, eh? Bé, només comentar-ho perquè em sembla que és important dir-ho, no?

La presidenta

Sí, si em permetes, Raquel, estàvem avisats d'això; sembla que hi ha un problema tècnic, i que segurament al cap d'un o dos dies de les compareixences..., per tant, podria ser que avui ja funcionés amb plena normalitat i esperem que sigui així, eh? (*Veus de fons.*) Els podrem veure després, sí.

La Sra. Raquel Perich Berini

Moltes gràcies. A veure, bé, en primer lloc, vull agrair, en nom de l'Associació de Pares de Nens Sords de Catalunya, l'oportunitat d'explicar per què moltes famílies de nens sords recolzem i necessitem el reconeixement de la llengua de signes per educar els nostres fills, encara que un motiu suficient seria que les persones sordes ens ho demanen.

(L'exposició de l'oradora és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Jo sóc la Raquel Perich, mare de dues nenes, de deu i de catorze anys; una és sorda i l'altra és oïdora. I també sóc la presidenta de l'associació. Molts de vostès ja ens coneixen, ens han hagut d'aguantar durant dos anys en la nostra insistència sobre la importància que té aquesta llei. Per això no cal que els expliqui una altra vegada qui som ni què fem. En la documentació que els hem entregat ja hi han totes les nostres dades.

La majoria dels nens sords neixen en famílies oients, de manera inesperada i amb un absolut desconeixement del tema per part dels pares. Jo mateixa la primera persona sorda que vaig conèixer va ser la meva filla. El mateix els va passar a les mares de les persones sordes que ja han comparegut aquests dies o que compareixeran avui. Comprendre què significa la sordesa és un procés llarg, on es barregen moltes emocions i desconcerts, a vegades tristesa o fins i tot sentiments de culpa. Els pares i mares fem plans de futur per als fills

que esperem i en un moment en què la majoria ni tan sols s'ho ha de plantejar nosaltres ens hem d'enfrontar a la realitat que la nostra filla és i serà diferent del que havíem previst. I llavors, activament, comencem a buscar solucions; les més evidents i les que els pares ja no abandonem mai més són les ajudes tècniques.

En un principi, aquestes ajudes tècniques ens semblen màgiques. Tenim ganes de solucionar el problema, volem que la nostra filla parli i amb els audiòfons o els implants veiem que respon al soroll i quan la cridem. És el moment en què ens sembla que la sordesa és només un problema de decibels; hi ha nens sords amb bones restes auditives o amb una excel·lent resposta a l'implant. Tot i amb això, aviat ens adonem que sentir-hi una mica o fins i tot aconseguir que diguin moltes paraules molt treballades no és suficient. Les ajudes tècniques no els converteixen en oïdors.

Una filla sorda necessita entendre tot el que li diuen i que l'entenguin; és a dir, necessita comunicar. Els nostres fills sords tenen un problema d'accés al llenguatge, no de la parla. Alguns nens sords, com deia, amb suficients restes auditives o amb una excel·lent resposta a l'implant o als audiòfons i amb un ambient familiar molt adequat també poden adquirir el llenguatge de forma auditiva en edats molt primerenques. Però, en qualsevol cas, tots els nens sords, tant si tenen bones restes auditives com si no, poden adquirir-lo visualment a través de la llengua de signes.

Sovint els professionals i els pares pensem que el món és oïdor i que més val que la nostra filla s'hi adapti i només parli. Això ho fan l'enorme majoria de les famílies en un principi. És normal que sigui així. Això aquesta llei no ho canviarà i no ho ha de canviar —més endavant us ensenyaré una diapositiva. Però els que tenim fills oïdors de seguida veiem com és de diferent comunicar amb un o altre fill. Amb una filla oïdora utilitzem tots els recursos i matisos del català. Si a la nostra filla sorda només li parlem perquè ens entengui simplifiquem el missatge i reduïm la informació. Fins i tot si respon molt bé a l'implant, hi ha tota una època d'adaptació a aquest implant en què ho hem de fer d'aquesta manera.

Quan arribem a la llengua de signes sense perjudicis, de sobte trobem una autopista de comunicació. Els nostres fills entenen tot el que se'ls diu i entenen el que ens expliquen; veiem que la llengua de signes suma. És injust privar de la tecnologia un nen sord, igual com és injust privar-lo de la llengua de signes. No cal tenir por a dues llengües. Els catalans no en tenim. Cal fer un esforç per aprendre un nou idioma, quan s'és mare, es treballa i es tenen més fills. Però els avantatges d'aprendre la llengua de signes són tan grans que es converteix en una cosa fàcil. Costa més educar una filla sense tenir una comunicació fluida.

Si la llengua de signes costa aprendre-la, si molts professionals amb què tractem no ens la recomanen i nosaltres li tenim por, podria semblar sensat començar únicament amb la llengua oral i esperar a veure si caldrà. És el que fan moltes famílies de nens sords. Però el llenguatge no s'ensenya, s'adquireix a l'edat que toca. I, si en aquest moment no té un ple accés al llenguatge, aquest nen tindrà una dificultat que no es mereixia

tenir. A cada moment del desenvolupament d'un nen exploten unes capacitats; hi ha finestres d'oportunitat. Les capacitats s'adquireixen quan toca i el llenguatge també.

Les famílies que no tenim por de ser bilingües, o multilingües, com li està passant cada cop més a la nostra societat, veiem que, independentment de les capacitats del nen i de l'entorn familiar, la llengua oral i la llengua de signes es reforcen.

Ara els vull mostrar unes dades que m'ajudaran una mica més a explicar l'evolució que fan les famílies amb relació a la llengua de signes. Les dades són només de la ciutat de Barcelona, perquè només a Barcelona i a Sabadell es pot escollir una educació on també hi hagi la llengua de signes. Són dades extretes de la pàgina web del CREDA de Barcelona, i del nombre de matrícules i escoles i instituts bilingües d'aquest curs, i del Servei d'Intèrprets de la Fesoca, que són els que reben les demandes d'intèrprets per als cicles formatius. En els fulls de la meua intervenció trobaran la taula amb els nombres absoluts. Ja els aviso que són dades que oscil·len i que segurament no quadraran, perquè el director del CREDA dimecres ens va dir que ateniem 440 alumnes sords i en la seva web parla de 449; hi ha cinc nens que han desaparegut.

Vejam, els ho explico una mica. Aquesta taula reflecteix una mica l'evolució que fan les famílies, com els deia, amb relació a la llengua de signes en cada etapa educativa dels nens. En vermell tenen els nens que estan en una modalitat bilingüe, amb llengua de signes i llengua oral, eh? I en gris són els que estan en una modalitat només amb una llengua. El primer, en l'etapa infantil, només és l'11,5 per cent de les famílies; en l'etapa de primària, un 17 per cent –un 17,7 per cent–; a secundària estem pràcticament al 50 per cent; al batxillerat, al 60, i als cicles formatius ja estem quasi al 70.

Molts professionals que treballen amb nens sords descobreixen les dificultats reals de comunicació; tenen una experiència diferent de les persones sordes. Com els explicava la presidenta de la Fesoca en la seva compareixença, els sords són els experts en les seves necessitats; cal escoltar-los a ells. Molts professionals, doncs, tampoc coneixen la llengua de signes i transmeten els seus prejudicis a les famílies. Perquè la llengua de signes no està en el pla d'estudis de cap dels professionals que han de treballar amb els nostres fills, ni dels logopedes ni dels mestres d'audició i llenguatge, ni de ningú. I per informar correctament cal dominar tots els temes de la professió –i la llengua de signes està relacionada amb la sordesa–, per poder dir, en tot cas, que un nen determinat no necessita la llengua de signes; però, abans, cal que la coneguim.

Tornant a la gràfica, bé, podem veure que inicialment sí que són el 85 per cent de les famílies que escullen la llengua oral com a única llengua de comunicació. Només set de seixanta-un nens, l'11,5 per cent de les famílies, la incorporen també als tres anys, la llengua de signes. No és una feina de la llei canviar això. Els pares tenen dret a escollir, tot i que també tenen dret a una bona informació.

Al llarg de la vida del nen les famílies van canviant d'opinió. Malauradament, cada cop que un nen passa a demanar llengua de signes és perquè hi ha un fracàs al darrere i molt de patiment en aquella família. A l'associació cada curs en veiem moltes, de famílies, que han patit.

És cridaner també que a l'ESO la meitat dels sords de Barcelona ja estiguin utilitzant la llengua de signes en la seva educació i fins a un 60 per cent dels sords que fan el batxillerat utilitzen l'intèrpret. Insisteixo que s'està fent amb les dades del web del CREDA de Barcelona, eh? Dels quinze alumnes sords que té el CREDA a Barcelona al batxillerat, nou es van matricular al setembre a l'Institut Consell de Cent, que és un institut d'integració amb intèrpret a totes les seves classes. A cicles formatius, dels vint-i-dos alumnes que té el CREDA, quinze han demanat intèrpret a la Fesoca. I aquí ens quedem.

Després, com expliquen tots els estudis sociològics que s'han fet, fins a un 95 per cent de les persones sordes adultes, de naixement, quan s'independentzen dels pares utilitzen la llengua de signes; fins i tot els amics sords de la senyora Capdevila, com ens va explicar en la seva compareixença del dilluns.

A tot això, hi ha quaranta-dos alumnes sords que estan en una escola d'educació especial que es diu Josep Pla, que són sords, tots ells signants, que no estan inclosos en aquests números. També podríem analitzar-ho, perquè també explica un fracàs educatiu. Només hi ha un nen a infantil, però n'hi ha vint-i-vuit a l'etapa de secundària. Gairebé tots havien començat en una educació només oral.

Com els deia abans, a l'associació en rebem moltes, de famílies, que han passat per aquesta experiència de patiment i que formen part d'aquell 85 per cent de famílies. El protocol d'acollida que fa servir el CREDA a Barcelona, i del qual les famílies sembla que estan tan satisfetes, a aquests nens no els va estalviar ni el patiment ni el fracàs. Però aquests nens tenen noms i cognoms; els tenim a l'associació: són els pares del Guillem, de la Sandra, de l'Alba, de l'Oriol, de l'Aaron o del Juanjo. Aquestes famílies veien que l'implant que li havien posat de molt petit al seu fill no funcionava tan bé com calia. I quan tenien set o vuit anys van tenir la sort que alguna logopeda els proposés la llengua de signes.

Hi ha un altre grup, que són nens d'entre deu i quinze anys, que també parlen molt bé i que també n'hem rebut uns quants a l'associació. També són nens amb nom i cognom: el David, la Marina o l'Ana Belén. Els seus pares es preocupen perquè els nens no volen anar a l'escola i no surten de casa. Aleshores, arriben a l'associació perquè els seus fills aprenguin la llengua de signes i facin amics i, de pas, tinguin aquest suport a l'escola perquè no entenen el que el professor els explica. Aquí tenim els nombres. Com podem veure, per exemple, a l'educació infantil amb educació bilingüe n'hi havia set i a primària han passat a catorze, eh? Com els deia, són set històries de fracàs i de patiment.

Aquesta llei no ha de parlar d'educació, tot i que durant les compareixences de dimecres se'n va parlar molt. És una llei d'una llengua que volen i necessiten les persones sordes. Com he dit abans, ells són els experts de les seves necessitats.

Cap llengua es pot imposar; això ho sabem bé, els catalans. Però cap llengua es pot evitar si els que l'usen la volen i la necessiten. Siguem sensats, si us plau, no és un campionat per veure qui parla millor. No totes les persones sordes parlen bé; no n'hi ha cap que no volgués parlar bé. Fent el mateix esforç, n'hi ha que aconsegueixen parlar millor que d'altres. Demanen la llengua de signes perquè són sords i no hi senten bé. La llengua de signes no és obligatòria i si una família no la vol no se li pot imposar, perquè no funcionaria. I això la llei no ho canvia, ni creiem que hagi de fer-ho. Els pares tenen dret a escollir com volen educar els seus fills. Amb aquesta llei el 85 per cent de les famílies seguiran escollint una educació només oralista. I faran ben fet, perquè faran el que creuen que és millor per als seus fills. Afortunadament no hi ha ni una sola línia de la llei que impedeixi això.

A les famílies no ens diferencia la tecnologia ni la logopèdia; només ens diferencia l'acceptació de la llengua de signes. Pràcticament tots els nens de menys de vuit anys, tant d'Acapps com d'Apansee, porten implant coclear i molt pocs de més de quinze anys el porten –en cap de les dues associacions. No hi ha cap pare ni mare que no vulgui que el seu fill parli.

Estem demanant una llei que reconegui la llengua de signes, reconèixer el dret de les persones sordes a utilitzar una llengua que ja utilitzen voluntàriament, fer legal una cosa que és real, sense por. No és el mateix una llengua que les ajudes tècniques. És clar que són útils, les ajudes tècniques; és clar que els nostres fills les fan servir i les necessiten. Els audiòfons, els implants, les emissores FM, els bucles magnètics, els subtítols i internet.

Ho hem dit al principi, un únic motiu és suficient per reconèixer la llengua de signes: que les persones sordes ho demanin. La gran majoria d'aquestes persones tenen pares oients que no els van ensenyar la llengua de signes; hi han anat arribant al llarg de la seva vida. Escoltant aquestes persones sordes, fills d'oients, mirant com eduquen els sords als països amb bons resultats educatius, llegint sobre els coneixements lingüístics recents i sobretot comunicant amb els nostres fills sords, molts pares ens hem adonat que la llengua de signes funciona. Als nens que ja van bé la llengua de signes els ajuda; als que tenen dificultats els és imprescindible. Ser bilingüe és una necessitat, una realitat per a la meitat dels habitants del món; per a les persones sordes és un privilegi.

I ara només els vull comentar: fa deu dies vam iniciar una campanya de recollida de signatures per internet i en aquests deu dies hem aconseguit..., aquests nombres són antics, els que estan veient en aquests moments. Aquest matí teníem més de 3.500 signatures. A més a més, vam obrir un grup de Facebook, al qual també s'han adherit més de 2.500 persones. Per tant,

estem parlant d'una llei amb un amplíssim suport social.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies a vostè, senyora Perich. Ara donem la paraula als grups parlamentaris, eh? En primer lloc, l'il·lustre diputat Carles Puigdemont, de Convergència i Unió. Quan vulgui.

El Sr. Puigdemont i Casamajó

Moltes gràcies, senyora presidenta. Gràcies, senyora Perich. Jo lamentablement no he estat dels afortunats que han tingut la sort de tractar-la aquests dos anys, perquè m'he incorporat, com vostè sap, a la ponència d'aquesta llei en funció de la seva vessant més lingüística, i, per tant, no hem tingut el temps que segurament altres portaveus deuen haver tingut de parlar amb vostè. Però sí que m'ha quedat força clar, des del primer dia que vam parlar i de la documentació que vostè va tenir l'amabilitat de fer-me arribar, quines eren les seves posicions, que acaba de ratificar avui amb la seva pulcra i correcta exposició.

Jo només li puc dir el següent i és que aquesta necessitat, que vostè deia al principi de la seva intervenció, de reconeixement de la llengua de signes, aquesta exigència de reconèixer el dret a utilitzar la llengua de signes és absolutament la nostra posició, i d'aquest Parlament sortirà una llei que dirà això mateix que vostè i el col·lectiu, naturalment, que vostè representa posa sobre la taula: la necessitat del reconeixement i fer visible i fer legal i donar el rang que li pertoca al dret que tenen a usar la llengua de signes.

No caldria que ens digués que funciona, perquè ja hi ha dècades i segles d'experiència que ho avalen, i a més a més els estudis científics; i això que deia vostè, la voluntat d'opció de les famílies i de les persones majors d'edat que després decideixen adoptar-la. Per tant, és irrefutable que hi ha un aval del funcionament, de la utilitat. En fi, les llengües que no són útils decauen i es moren. I aquí ens trobem exactament el contrari: és una llengua útil que persisteix, perviu i que, a més a més, com hem vist en l'anterior compareixença, les noves generacions l'adopten en entendre i en demostrar que és útil per al seu progrés personal, intel·lectual, espiritual, acadèmic, etcètera.

Per tant, ja li ho vaig dir en el seu moment, d'aquest Parlament no en sortirà una llei que no satisfaci el col·lectiu. Però sí que li voldria demanar..., vostè ens ha demanat que féssim un exercici de sensatesa o que fóssim sensats. Crec que ho serem. Però voldria que ens precisés on veu els riscos d'insensatesa que hi poden haver en el projecte de llei que estem debatent o en la seva tramitació, si creu que hi ha algun risc que faríem bé d'estar observant, perquè no fos cas que al final acabéssim fent una cosa que no és la que ens proposem i que no donés satisfacció a aquesta necessitat de reconeixement i de reconeixement sobretot del dret que tenen, naturalment, a l'ús de la llengua de signes.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies. Ara té la paraula la il·lustre diputada Carme Figueras, del Partit dels Socialistes de Catalunya.

La Sra. Figueras i Siñol

Moltes gràcies, senyora presidenta. En primer lloc, senyora Perich, felicitar l'associació Apanisce per la feina que fan, que conec des de fa anys, perquè, doncs, a diferència del senyor Puigdemont, que ha entrat ara en aquest món, jo ja fa temps que estic en el tema de les polítiques socials i que els conec. I la veritat és que sempre sap que he quedat sorpresa de la capacitat que tenen de tirar endavant, de lluitar i, al mateix temps, de fer feliços els seus nens, sobretot quan són més petits, no? Després ja és una qüestió, això de la felicitat, que cadascú ens hi trobem al llarg de la vida i ja no depèn tant dels pares, no?

Jo la veritat és que..., dir-li que..., una reflexió que volia fer, no? En totes aquestes compareixences que estem tenint aquests tres dies, darrere de les seves paraules, com d'altres, hi ha molts anys de lluita, personal i col·lectiva, i d'història, i això és una càrrega que es transmet en aquesta comissió. I ha una càrrega al darrere de molta lluita, de molta lluita per aconseguir aquest reconeixement de la llengua de signes i la regulació i també de molta lluita, doncs, per la integració de les persones sordes, pel dret a la comunicació i de lluita per uns drets a això, a tenir les mateixes opcions, al coneixement, l'educació i a la integració, en definitiva, en el conjunt de la societat al llarg de la vida, no? I això també fa que a vegades, doncs, els seus testimonis siguin colpidors. I ens passa tant amb els que defensen més la llengua de signes com també amb els que defensen que és millor començar amb una educació oralista.

I la veritat és que la conclusió és la que vostè ha dit, és a dir, el dret a escollir. I això és el que hem d'intentar des d'aquí garantir. Perquè si és el dret a escollir, si realment està garantit el dret a escollir i, per tant, per poder escollir i tenir dret a escollir –vostè ho ha dit molt bé– el dret a la informació és bàsic, a tota la informació. I, en aquest sentit, això és el que a nosaltres ens correspon garantir, no? I penso que això ha quedat molt clar al llarg de les compareixences i que no han de patir i que aquí estem per a quan no sigui així, doncs, també veure què passa i, com a representants que som de tots, posar-hi les mesures.

Per tant, jo dir-li això, no?, m'afegiria a les paraules del senyor Puigdemont. Crec que no han proposat en concret cap esmena; suposo que les de la Fesoca, que són les que ja han treballat tots conjuntament i som conscients d'això. Però jo crec que això és bàsic i que intentarem al llarg de la ponència que aquest dret a escollir, aquesta llibertat, doncs, que els pares puguin decidir, que puguin escollir amb tota la informació, i que després les persones puguin, al llarg de tota la seva vida, accedir a tots els recursos i escollir en cada moment què volen fer, si volen signar, si volen parlar, perquè això també ha estat el testimoni clar de les mateixes persones sordes, que jo crec que també era molt important escoltar els pares i escoltar també les

mateixes persones sordes, com he dit abans, amb el testimoni de la Verònica.

Moltes gràcies per l'esforç que han fet i per tota la feina que estan portant a terme.

La presidenta

Moltes gràcies, senyora Figueras. Ara té la paraula la il·lustre diputada Marina Llansana, d'Esquerra Republicana de Catalunya.

La Sra. Llansana Rosich

Moltes gràcies, senyora presidenta. Jo també, en nom del Grup d'Esquerra, li volia agrair a la senyora Raquel Perich no només la seva compareixença d'avui, sinó tota aquesta feina. Al llarg dels anys vostès han treballat molt i n'és testimoni la presidenta d'aquesta comissió, que, de fet, serà qui serà la ponent, qui és la ponent de la llei en nom del Grup d'Esquerra, i per tant, intervingu una mica en nom seu. Ella sí que és coneixedora en detall d'aquesta feina que vostès han fet, i que ens han ajudat a nosaltres també, als mateixos diputats, a entendre molt millor el potencial d'aquesta llei, no?

Vostès ens van fer arribar una documentació i avui l'han tornat a distribuir, per exemple, amb una mena de resum decàleg dels punts forts de la llei i de per què serveix aquesta llei; i aquest punt, per exemple, de les preguntes més freqüents, no?, *questions and answers*, que realment fa l'esforç de resumir de manera molt pedagògica per a tothom quins són els avenços que aconsellen en aquesta llei.

Per tant, em sembla que puc avui dir que vostès són impulsors de la llei, que són en molt bona part responsables que s'aprovi ben aviat en aquesta cambra aquesta llei. I, per tant, enhorabona i gràcies per la feina.

Pel que fa a les preguntes o puntualitzacions, m'agradaria que s'allargués una mica més en una qüestió que vostè apuntava, que també era motiu del reportatge central de la revista de l'entitat, que és aquesta combinació, aquesta suma, que vostè deia, dels implants amb la llengua de signes, perquè no és habitual sentir aquestes afirmacions. I aquests dies no les hem pogut sentir. Més aviat la percepció que es té és que no és recomanable en nens que tenen implants apostar per la llengua de signes, perquè la llengua de signes es pot arribar a menjar la llengua oral. Existeix una tesi molt estesa, i com molt acceptada, i vostè avui, d'alguna manera, ha vingut a trencar-la, aquesta tesi. Ens agradaria que ens parlés una mica més en profunditat, si és possible, d'aquesta qüestió.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies. Té la paraula la il·lustre diputada Belén Pajares, del Partit Popular de Catalunya.

La Sra. Pajares i Ribas

Moltes gràcies, senyora presidenta. Donar la benvinguda i les gràcies a la senyora Perich, com a presidenta de l'Associació de Pares de Nens Sords de Catalunya

i, a més a més de com a presidenta, com a mare de dues nenes sordes. Per tant, la seva experiència no tan sols la té com a càrrec institucional, sinó com a mare implicadíssima.

A mi..., comparteixo amb vostè –començaré per aquí– que hi ha dos temes fonamentals en tot el que estem parlant: un és el dret a escollir en quin idioma o com volem educar els nostres fills i l'altre és el dret a la informació. Jo penso que és molt important, no?, en el procés d'orientació a les famílies, que rebin una informació que sigui objectiva, que sigui clara i que, a més, recolzi aquell moment entenc que de preocupació que viuen els pares. O sigui, no tan sols estem parlant de posar informació sobre la taula, sinó també d'aconsejar dintre de l'objectivitat, de la necessària objectivitat, en aquest sentit.

No tornaré a parlar de la necessària dotació pressupostària, perquè ho estic fent des de dilluns i sé que vostès han seguit totes les nostres intervencions, però també penso que és un tema important.

Vostè ens ha portat unes dades que he de dir que són prou il·lustratives. Aquest increment d'alumnes bilingües, o sigui, alumnes que fan servir llengua de signes i llengua oral, que avança segons també avancen els cicles formatius. Malgrat que ens ho ha explicat, m'agradaria que aprofundís una mica més en aquestes explicacions, perquè, a més, entenc que aquests nens, quan arriben a les escoles bilingües, també tenen una problemàtica afegida que cal tractar. Això, per una banda.

Un altre tema o un altre aspecte, que vostè ens ha parlat i que m'ha agradat molt perquè potser no s'havia comentat fins ara, és aquell que ens ha dit..., vostè ens ha dit: «Cal fer un esforç per aprendre un nou idioma», si no ho he entès malament. A tots ens passa, no?; quan a certa edat intentem aprendre idiomes nous, doncs, ja sabem què passa, que és que no passem de les tres primeres classes.

Per tant, aquí existeix un factor molt important de formació i de participació dels pares a l'hora de comunicar-se amb els seus fills i de donar-los empenta perquè tirin endavant amb els seus estudis. I m'agradaria que també ens parlés una mica d'aquesta qüestió, que potser no sigui una qüestió tant de la llei, però que també és important i que, en canvi, aquí de moment no ho hem comentat.

Per tant, acabo com he començat donant-li les gràcies per les seves explicacions i espero amb interès les seves següents aportacions en aquest torn que li pertoca.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies. El senyor Lluís Postigo, en nom d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa.

El Sr. Postigo i Garcia

Sí, gràcies, senyora presidenta. Només volia intervenir per agrair a la senyora Perich la seva exposició, que compartim totalment, i per felicitar-la, diguéssim, per

la feina en la representació que ostenta..., felicitar-la per la feina que fa la seva associació.

Per part nostra no plantejaríem cap qüestió; em sembla que l'exposició ha sigut prou clara i, per tant, ens sumem a les observacions i comentaris que han fet la resta de grups.

La presidenta

Moltes gràcies. Doncs, senyora Perich, pot contestar als grups, si vol.

La Sra. Raquel Perich Berini

A veure, intentaré contestar una mica, perquè són moltes preguntes. Però, bé, vejam, per començar li contestaré al senyor... (*veus de fons*), Puigdemont –gràcies. Bé, nosaltres només podem fer que agrair als senyors diputats la llei, que esperem que s'aprovi; que els agraiem que..., és possible que..., era molt fàcil caure en la temptació d'afegir coses a aquesta llengua i que així tots estiguem contents. No. Vull dir, ja ho hem dit mil vegades: és una llei d'una llengua, i prou. Aquí no s'ha de parlar d'educació ni s'ha de parlar de si un model és millor o un altre és pitjor, el que sigui. En aquest moment parlem d'una llengua; després ja discutirem en un altre lloc si cal una cosa o una altra i quins recursos necessita un model o quins recursos necessita l'altre model. Amb això el que vull dir és que els agraiem que estigui com està tot aquest tema.

Parlava la senyora Figueras del dret a escollir. Evidentment, el primer que cal és el dret a escollir. El que passa, que, veient la gràfica que els he plantejat –que si volen la tornarem a posar–, estem parlant d'un 85, 90 per cent de famílies que escullen la llengua oral i només un 10 per cent de famílies que escullen el bilingüisme. Vejam, estem parlant del dret a escollir; està clar que hi ha un dret a escollir. Està claríssim. Vull dir, no entenc qui és el que es queixa pel dret a escollir. Està clar –està clar. Una altra cosa és que després, al llarg dels anys, passa el que passa. Però en principi està claríssim. No entenc la por a aquesta llei amb uns nombres com aquests: 90, 10. I això la llei no ho canviarà.

En la meva compareixença els deia que als professionals en els plans d'estudis, als logopedes i totes les persones que tracten amb els nostres fills, a les universitats no és només que no els ensenyin la llengua de signes, és que durant tota la carrera segurament senten parlar cinc minuts de l'educació bilingüe. Aquests són els professionals que després surten i s'enfronten amb els nostres fills sords i són els que després orienten les famílies. Bé, per orientar sobre un tema s'ha de conèixer i estem cansats de dir-ho: els professionals han de conèixer la llengua de signes –els que orienten els nostres fills– perquè en un moment donat diguin: «A aquest nen no li cal la llengua de signes.» D'acord, doncs, no li cal; però és que has de saber del que estàs parlant.

Amb això contesto... Hi afegiré que, quan hi han aquests traspessos d'un model a l'altre, els deia: «Són històries de patiment de famílies, són nens amb fracàs escolar i amb fracàs familiar i amb tots els fracassos que vulguin.» Ens arriben nens a l'associació diagnosticats

d'hiperactivitat, trets autistes, brots psicòtics, nens medicats, que després d'un any de donar-los una llengua la majoria d'aquests diagnòstics desapareixen. L'únic que els calia era tenir una llengua i prou. Aquests són els nens que arriben al model bilingüe. I aquests professionals han d'agafar, arremangar-se i agafar aquests nens i convertir-los en nens sense problemes. Clar, això no és fàcil. O sigui que el model bilingüe ho té bastant més complicat que l'altre model. M'explico? O sigui, els professionals que treballen amb els nostres fills..., vull dir, des d'aquí aprofito per felicitar la feina que fan i l'esforç que fan.

Què més? Parlàvem dels implants i la llengua de signes. Escolti'm, a la nostra associació en tenim uns quants, de nens amb implant. En tenim pocs que tinguin la llengua de signes des del principi i l'implant. Però és que els pocs que tenim van com una bala –van com una bala. Perquè l'implant funciona i evidentment els permet parlar molt bé, però és que, a sobre, tenen l'altra llengua; o sigui, tot el que no els entra per aquí els entra per aquí, els entra informació per tots costats. És que haurien de veure'ls com van. Són nens que s'asabenten de tot. És que no hi ha cap problema. És que senzillament és qüestió de veure'ls.

Vull dir, tenim el cas d'una nena que té els avis sords; per tant, la llengua materna de la mare és la llengua de signes. I aquesta nena va estar implantada de petita; porta un implant i li va fantàstic. Parla molt bé; ja voldria jo que la meva filla parlés com ella. I, escolti'm, no passa res, eh? –no passa res–, no fa mal. O sigui, la llengua de signes suma; això que tantes vegades hem dit i que no ens cansarem mai de repetir, perquè és que ho experimentem cada dia amb els nens de l'associació.

Bé, no sé què més els podria dir. Coneixem molta gent que..., vull dir, la gent que ha après la llengua de signes, no coneixem ningú que se n'hagi penedit. Però en coneixem molta, de gent, que s'ha penedit de no haver-la après abans, la llengua de signes. Vull dir, sempre passa. La gent que ha après la llengua de signes més endavant, quan són més grans, tothom et diu: «Quina llàstima que no l'havia après abans.»

No sé què... Segurament em deixo coses. L'esforç per aprendre un nou idioma. Bé, l'esforç per aprendre un nou idioma –ho deia l'altre dia no sé qui–, si t'hi va la vida, aprens el que sigui, entens?, i aprens la llengua de signes, i l'aprens i no hi ha cap problema. I cada dia dono gràcies d'haver après la llengua de signes. A casa tinc el millor mestre, vull dir, és el meu fill, que a més és una llengua que tens la sort que la pots practicar moltíssim. Per tant, l'aprens –l'aprens. No hi ha problema amb això. No s'ha de tenir por a aprendre la llengua de signes; al contrari, vull dir, és fantàstic aprendre la llengua de signes. Nosaltres la utilitzem amb la nostra filla sorda i en molts altres aspectes de la nostra vida també utilitzem la llengua de signes; al meu marit, que està allà baix, puc dir-li moltes coses en llengua de signes des d'aquí; no cal fer-li un crit.

No ho sé..., em sembla que potser ja he contestat. Segurament he deixat alguna cosa, però... Moltes gràcies.

La presidenta

Doncs, senyora Perich, li agraïm moltíssim les seves explicacions i ens quedem amb una frase molt gràfica que vostè ha dit. Ha dit: «La llengua de signes és una autopista de comunicació.» Doncs, intentarem conduir bé per aquesta autopista. Moltes gràcies.

La sessió se suspèn a les onze del matí i onze minuts i es reprèn a un quart de dotze del migdia i un minut.

La presidenta

Seguim, si els sembla bé, senyores i senyors diputats.

M'he descuidat abans d'agrair la documentació que ens han donat. Tinc a les mans aquest llibre, que es diu *Animals*, i és trilingüe i és preciós. I realment això pot fer que els nostres fills i filles petits, eh?, entenguin també que hi ha una altra llengua, que és la llengua de signes, que, vaja, pot ser molt útil.

Moltes gràcies.

Compareixença

de Núria Silvestre, responsable del Centre d'Estudis i de Recerca Psicoeducativa sobre Sordesa i d'altres Dificultats Comunicatives - GISTAL i experta en sordesa i educació, amb relació al Projecte de llei de la llengua de signes catalana (tram. 353-00719/08)

Bé, ara passem al punt número 2 de l'ordre del dia. Tenim amb nosaltres la senyora Núria Silvestre; és responsable del Centre d'Estudis i de Recerca Psicoeducativa sobre Sordesa i altres Dificultats Comunicatives, GISTAL, eh?, i és experta en sordesa i educació i ve a parlar-nos també d'aquest projecte de llei. Quan vulgui.

La Sra. Núria Silvestre Benach (representant i experta en sordesa del Centre d'Estudis i de Recerca Psicoeducativa sobre Sordesa i d'altres Dificultats Comunicatives - GISTAL)

Bon dia a tothom. Senyors diputats i diputades, en efecte, parlo en nom del Centre de Recerca GISTAL, que fa ja més d'una dècada que estem fent recerques sobre la sordesa.

En efecte, el seu objectiu principal és conèixer les implicacions de la sordesa en el desenvolupament de les persones afectades, amb la finalitat d'oferir les implicacions educatives que permetin perfeccionar els procediments educatius. És per aquesta raó que agraeixo molt la invitació i és per a mi un honor i un plaer estar aquí, participar en aquest acte, en el qual es legitima una llengua catalana més, es consolida l'ús d'aquesta llengua que s'està utilitzant ja i que permet, que legitima el dret a escollir. I voldria aportar una mica el meu granet de sorra a oferir algunes informacions sobre les implicacions de la sordesa.

M'acompanyen dos membres de l'equip directiu de GISTAL, la Carrasumada Serrano i la Cristina Cam-

bra. Elles formen part de l'equip des de fa anys i les seves tesis doctorals en el seu moment, ja fa temps, varen versar també sobre les implicacions de la sordesa.

(L'exposició de l'oradora és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Per tant, estructuraré una mica el que els vull dir. En un primer punt, que és la valoració global del projecte de llei... Tot i que la llei és sobre la llengua de signes, és cert, com ha parlat la senyora Perich, que és una llei sobre la llengua, però, clar, jo, mirant-me-la des de la meua perspectiva, vaig veure que estava transversalment relacionada amb educació i transversalment relacionada amb barreres comunicatives, etcètera. Vull dir que és una llei lingüística, però que toca molts temes que afecten el col·lectiu de les persones sordes, no? És per això que principalment jo..., em sap greu, però parlaré més del que conec, que són els aspectes més psicoeducatius i donaré alguns dels nostres estudis que permeten aprofundir una miqueta més o una aproximació al col·lectiu de l'alumnat sord, ja que aquests dies han tingut com una immersió, les diputades i els diputats, sobre aquest tema.

Pel que fa a la llei, doncs, en primer lloc, felicitar la comissió i felicitar tots els que hi esteu treballant, perquè penso que és una llei que, en primer lloc, legítima la situació actual de resposta educativa a la diversitat lingüística del col·lectiu de l'alumnat sord. És a dir, la llengua de signes es fa servir, la llengua de signes catalana és vehicular de coneixements en la modalitat bilingüe. Per tant, em sembla que aquesta llei el que fa és legitimar el que s'està fent, consolidar-la i donar-li l'amplitud que es mereix com un patrimoni cultural català. En segon lloc, penso que contribueix a eliminar les barreres comunicatives de la societat. A partir d'aquesta llei, altres disposicions permetran que les barreres comunicatives per al col·lectiu sord, en la seva diversitat, puguin ser abolides.

En aquest sentit, una petita cosa de detall. A la disposició addicional primera es fa una referència a un altre col·lectiu de sords, que són els que tenen com a llengua vehicular –que és majoritari– les llengües orals i escrites de Catalunya, oficials a Catalunya. I en aquesta disposició..., és a dir, bé, per a aquells que no usen la llengua de signes, jo diria, a veure, de poder posar algun redactat que fos: «que tenen com a llengües vehiculars prioritàries les llengües orals i escrites oficials». I també esmentar algun exemple de les barreres comunicatives existents, essencialment la subtitulació o els aspectes més tècnics, de bucles, etcètera, eh?

Pel que fa a l'atenció educativa de l'alumnat sord a Catalunya, jo us voldria dir d'entrada que podem estar bastant satisfets de l'atenció educativa que rep el col·lectiu sord. Per què? En primer lloc, jo penso que a Catalunya vam ser els pioners de les experiències de la integració, i dic «vam ser» perquè vaig tenir la sort de participar-hi activament ja, i mostrar al sistema educatiu que la presència de nanos diferents per la sordesa no solament era útil per al mateix alumnat sord, sinó que tenia gran enriquiment i grans aportacions als nanos oients. I així veiem que no era solament des del punt de vista de la

formació en valors que els companys oients podien anar adquirint veient la diversitat de l'ésser humà, sinó també instruccional. O sigui que a les escoles que nosaltres..., a la primera experiència d'integració a «la Caixa», ja fa molts anys –per això els he citat en un fullet que els he repartit; són una mica les referències dels estudis de què parlaré–, doncs, ja hi havia la constatació que per a l'alumnat oient fins i tot insistir en l'experimentació, insistir en diferents canals per transmetre coneixements millorava el seu aprenentatge.

En segon lloc, bé, els CREDA. Els CREDA jo penso que són un model que hem de seguir, consolidar i perfeccionar, perquè ni a la resta d'Espanya existeix de la manera..., així, i penseu que, per exemple..., perdó. Nosaltres quan vam començar la integració ens vam inspirar en l'experiència italiana, que van ser els que van començar a integrar. Doncs, ara, si veiem com està Itàlia, ells mateixos et diuen: «El model de Catalunya, que teniu uns CREDA, que s'acosten a les escoles, que coordinen els treballs, que coordinen l'atenció a pares, etcètera.»

Per tant, jo penso que dels CREDA en podem estar molt orgullosos. I també per això jo penso que també seria una petita anotació a l'article 5, al punt 1, en el qual jo penso que es diu que el CREDA ha de donar informació, penso que, a més d'informació, el que estan fent de veritat també els CREDA és valorar la família, valorar la criatura i veure, des del punt de vista psicopedagògic, quina és la modalitat més adequada.

Per tant, penso que aquí es podria posar alguna frase que digués que ha d'informar..., ja directament dir sobre les dues modalitats comunicatives, oral i bilingüe, i també sobre la modalitat comunicativa que pot semblar més adequada amb les dades que tenim sobre aquell nano i sobre aquella família. Simplement –i en això em sumo a tot el que s'ha anat insistint ja– perquè la família pugui de veritat escollir lliurement, però amb el màxim de fonament, la modalitat que consideri més adequada, d'acord?

En tercer lloc, la tercera raó per la qual penso que l'atenció educativa a Catalunya supera la que hi ha en molts països nostres... *(Pausa.)* Bé, continuo. És a dir, a veure, si hi hagués algun tècnic que pogués ajudar-nos, però, de tota manera, si voleu, anem continuant, eh? *(Veus de fons.)* Bé, d'acord. Llavors, si ho recordeu, el tercer punt que deia jo era que l'atenció educativa a Catalunya, des de fa molt de temps, s'ha preocupat per tenir en compte la diversitat de l'alumnat sord. És a dir, des del 94 ja comencen les experiències bilingües, el 80 comencem la integració, el 94 comencen les experiències bilingües, el 98 el Departament que llavors es deia d'Ensenyament de la Generalitat ens encarrega a nosaltres un estudi ja tenint en compte com a variable important la modalitat comunicativa que han fet servir els alumnes.

En aquest sentit, jo també diria que a l'article 3, quan es fan totes les definicions, en el punt e –bé, potser després, si de cas, ja us ho passaria, això, no?– quasi, quasi posaria la modalitat més..., o sigui, la redacció seria ja: «Centrar la modalitat educativa bilingüe en els centres dissenyats per a aquesta modalitat» –que ja ho estan– «i que tenen un projecte educatiu...», i llavors

seguir el redactat, d'acord? (*Veus de fons.*) Ah, potser hi ha allò de l'F4 o l'F-no-sé-què, que passa... (*Pausa.*)

Bé, passem una mica a aquests flaixos de millor coneixement de l'alumnat sord de Catalunya. (*Pausa.*) Seran flaixos perquè no hi ha temps i el que és important és que els he dividit una mica en dues fases.

El GISTAL a començaments del noranta, doncs, ja comença a fer investigacions sobre l'aprenentatge, sobretot sobre la llengua escrita, sobre les interaccions amb el mestre, etcètera, no? Però hi ha una primera fase de l'última dècada, diguem-ne, per no remetre'ns a l'anterior, en la qual tota la població que estudiem són poblacions que no han tingut l'oportunitat de tenir els audiòfons digitals per a sords profunds, que després els han anat tenint, però, en tot cas, no van poder tenir l'implant coclear en el moment adequat, eh? Llavors, d'aquí ressaltarem..., o sigui, he escollit tres estudis, però potser no cal que m'hi entretingui massa, sinó que simplement després, si de cas, en el col·loqui, doncs, em podeu demanar..., però aquests tres són de l'època en què els nanos sords no havien tingut l'opció encara a l'implant.

El primer que us volia comentar és un estudi sobre l'avaluació de l'alumnat sord a Catalunya, que ens encarrega el Departament d'Ensenyament de la Generalitat el 1998, que entra dintre d'un pla que el departament té d'avaluació de l'alumnat i, per tant, entra dintre el col·lectiu de sords, però ens demanen que tinguem molt en compte el que és, com a variable important, la modalitat que segueixin.

Llavors, la mostra és realment molt representativa, és un estudi que va durar bastant, no solament per la mostra, sinó també perquè es va voler analitzar no solament el nivell lingüístic, sinó també el nivell psicològic, tant cognitiu com el nivell de sociabilitat. Els principals resultats que vam trobar és que hi havia diferències significatives entre els dos grups de modalitat oral i modalitat bilingüe.

Les diferències eren que els de modalitat oral tenien una millor competència en llengua escrita i en llengua oral. En canvi, no vam trobar cap mena de diferència en el desenvolupament psíquic; és a dir, que els dos grups tenien el mateix desenvolupament cognitiu, que estava molt normalitzat, perquè era amb proves de la intel·ligència no verbal, i el mateix desenvolupament socioafectiu. També vam veure que hi havien, doncs..., les capacitats conversacionals..., els participants relacionaven positivament amb aspectes del seu desenvolupament psíquic com l'autoconcepte, etcètera.

Un altre estudi que vàrem fer amb aquesta població que encara no va poder tenir l'implant, amb vint participants de modalitat oral, és pel tema de la subtitulació. El tema de la subtitulació a nosaltres ens interessa molt, perquè és intentar disminuir les barreres comunicatives. De les coses importants que vàrem trobar va ser que hi havia, òbviament, una correlació entre competència lectora i comprensió del document; que els subtítols, depèn de quina competència lectora, anaven massa ràpids i, per tant, havíem de fer una adequació a la competència segons l'edat per motivar la lectura. I, després,

vam anar afinant quins eren els aspectes que realment s'havien de subtitular i quins no.

El treball més recent és un treball sobre les relacions socials de l'alumnat sord amb l'alumnat oient. Els principals resultats –teníem també quaranta participants– a l'adolescència varen ser bastant de normalització. És a dir que els nanos sords estaven igual d'integrats a dintre del grup classe, però que no eren líders, eh? Però pensem que els líders, els que eren essencialment líders, eren els adolescents, nanos, nois oients. Les noies oients tampoc sortien líders, no? Després, vàrem veure una mica les raons d'amistat que donaven, en un treball una mica més qualitatiu, i vam veure que no hi havien..., quan els oients deien per què eren amics del sord o al revés, no sortia el tema lingüístic, sinó més aviat les característiques de la personalitat, etcètera, no? Finalment, que hi havia més diferències..., hi havia quatre grups. Hi havia més diferències entre els nois i noies que el tipus de sordesa o oient.

La segona fase, que és el que teniu a la publicació número 5, serien ja els estudis que estem fent amb els nanos de la franja d'un a set anys, els quals ja han pogut tenir l'implant coclear o han tingut l'opció de l'implant coclear. En aquest estudi vàrem veure en primer lloc el guany auditiu, que no sé si a vostès els serà massa..., però, a veure... (*Pausa.*) D'acord. Aquí tenim «sense pròtesi»; teníem trenta-set nanos amb sordesa profunda, la qual cosa vol dir que no poden percebre la parla; en teníem vuit de severa, i vuit de mitjana. En canvi, amb pròtesi, que la majoria de sords profunds van tenir l'implant coclear, passaven a tenir una sordesa severa. I els severs, una mitjana, etcètera, no? Per tant, veiem els guanys auditius que representa una bona aplicació protètica en aquests moments. (*Pausa.*)

En aquest estudi, que no sé si ha passat ràpid, és en cinquanta-quatre famílies i amb les criatures d'un a set anys, vàrem també observar que l'estrès que molts estudis mostraven que les mares tenien quan sabien que el seu fill era sord en aquest cas havia desaparegut i teníem uns resultats molt normalitzadors; o sigui que hi havien quatre persones que tenien molt poc nivell d'estrès, però trenta que el tenien normal i onze que el tenien alt, no?

També, des del punt de vista de la capacitat d'adaptar-se la criatura sorda conversacionalment, vàrem veure que havien disminuït molt les dificultats que les mares oients tenien abans per comunicar-se amb les seves criatures sordes. El que encara vam trobar, que se simplificava, al nostre parer, massa el contingut de les converses amb el nano sord. Bé, d'això també vam treure bastants implicacions educatives de cara als pares, ja que va ser un estudi que va ser encarregat per Fiapas, que és la federació espanyola de totes les federacions.

El nivell dels nanos que vam estudiar; hem vist la rendibilitat auditiva que tenien. Ho he posat d'una manera una mica simple, però penseu que hi havia una correlació evidentment positiva entre l'edat i el nivell d'adquisició del llenguatge i el que vam veure és que només n'hi havien tres que estaven en el que en diem «els bloquejos comunicatius», és a dir que encara no donaven significat lingüístic a la paraula. Però tots els altres

havien accedit ja al significat lingüístic i la majoria estaven ja estructurant frases senzilles i amb una conversa fluida. O sigui, pensem que en tenim quaranta-dos que ja estan engegats clarament en el llenguatge oral. Val a dir també que van passar unes proves de desenvolupament socioafectiu i no hi havia..., la població era completament normal, no hi havien problemes de desajustament afectiu, d'acord?

Bé, finalment, clar, he començat dient..., felicitant-nos amb una certa autocomplaença que el sistema educatiu català és un bon model, però tot és perfeccionable, diguem-ne. Hi ha un primer tema que jo penso que és bàsic i important, que és l'atenció educativa a temps. Això sí que és un gol o és un punt feble respecte a la resta d'Espanya, perquè l'atenció educativa a temps voldria dir que hi hagués una detecció des dels primers dies de vida de la sordesa. És igual, després, l'acció que facin els pares de bilingüisme o de llenguatge oral, però és una reivindicació que interessa a tota la diversitat del col·lectiu de sords. I això, que està legislat, en canvi a Catalunya encara no s'aplica, encara no tenim l'*screening* neonatal universal en totes les clíniques maternes.

Evidentment, un segon element de perfeccionament és el reciclatge de professionals de forma adequada per a cada modalitat, perquè s'entén que els professionals hi estan treballant, amb una modalitat; llavors, el reciclatge en aquest sentit. La recerca perquè les noves tecnologies, doncs, comporten implicacions lingüístiques i psicològiques una mica diferents del que s'havia estudiat fins ara.

I finalment donar suport a la disminució o l'abolició de les barreres comunicatives per als sords que tenen com a llengües vehiculars les orals i escrita, entenent que en la llei, en el Projecte de llei de la llengua de signes ja està inclòs també l'abolició de les barreres comunicatives per al col·lectiu de signants.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyora Silvestre. Entenem que les modificacions de què ens ha parlat les rebrem en forma d'esmena, eh?

La Sra. Núria Silvestre Benach

D'acord, com vulguin.

La presidenta

Ens aniria molt bé, ens seria molt còmode, per a nosaltres.

La Sra. Núria Silvestre Benach

Sí. De fet, no són esmenes...

La presidenta

Bé, doncs..., no, les observacions...

La Sra. Núria Silvestre Benach

...són petits canvis del text.

La presidenta

Molt bé, sí; doncs, ens agradarà que ens ho faci arribar. Ara és el torn dels grups parlamentaris. Comencem per l'il·lustre diputat Carles Puigdemont, de Convergència i Unió.

El Sr. Puigdemont i Casamajó

Gràcies, senyora presidenta. Gràcies, senyora Silvestre, per la seva exposició, que ha estat molt senzilla pel temps, però profunda en el contingut. Ens agradaria disposar d'aquest material per poder-lo estudiar més aprofundidament.

Vostè ha parlat de la necessitat d'una sèrie de millores; en tot cas, en parlaré al final. Deixi'm que li digui que, abans que vostè, la persona que ha intervingut justament ha situat en un dels punts negres, foscos, les carències, per exemple, dels protocols del CREDA en la informació que es trasllada als pares. I voldria saber la seva opinió al respecte; si creu que en aquest sentit les coses s'haurien de fer diferentment o s'haurien de millorar, de quina manera –i això sí que ho lligo amb el que vostè ha dit al final com a mancança– caldria millorar el reciclatge dels professionals; aquesta atenció educativa a temps de quina manera també ens pot fer variar el panorama final.

I també una cosa que no m'ha semblat veure en el seu estudi –ja he dit que ha disposat de poc temps i que segurament amb molt més temps això hauria quedat aclarit. Vostè ha parlat de les diferències que havien detectat en un grup d'usuaris inicial, oients i signants, pel que fa a competències de llengua escrita, de llengua oral, però no ha tocat un aspecte que sí que s'ha tocat abans, que és, més enllà de la llengua, la comunicació. Si vostè pot precisar una mica més, perquè crec que valdria la pena de dir-ho... Vostès, per exemple, deien que han detectat una major competència en llengua escrita i oral per part dels oïdors, cosa que és lògica, però m'agradaria saber si aquesta millor competència és també una millor comunicació, que no és exactament el mateix, perquè llavors..., crec que seria bo precisar això.

I també –i segurament vostès això ho han fet– en el cas de les persones que són competents en les dues modalitats, si això representa un clar increment, hi insisteixo, no del domini lingüístic, sinó del domini comunicacional, la capacitat d'expressió, enriquiment de matisos, tota una sèrie de qüestions que diversos ponents han posat sobre la taula. I saber si hi ha estudis en aquest sentit.

I una última pregunta que té indirectament a veure amb tot això. No sé en quina fase estan els estudis que vostès estan duent a terme. Veig que vostès tenen previst un congrés internacional aquí, a Barcelona, que ens explicaran, pel que sembla, algunes novetats en l'adquisició del llenguatge oral. No sé si els estudis de què disposen ja estan prou actualitzats per saber quina és la tendència del món en aquest sentit.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies. Senyora Figueras, quan vulgui.

La Sra. Figueras i Siñol

Gràcies, senyora presidenta. I, en primer lloc, agrair a la senyora Núria Silvestre, doncs, la compareixença i les dades que ens ha portat des de la recerca i des de tota una vida dedicada a l'estudi, en aquest cas, de les dificultats comunicatives que tenen les persones sordes.

Quant a coses concretes, en primer lloc, vostè feia una aportació, com una possible esmena al que deia el punt 1, sobre el tema que els CREDA han d'informar sobre les dues modalitats existents, i deia, si no ho he entès malament, que també sobre la modalitat educativa que pot semblar més adequada. Hauríem de veure exactament com proposa aquesta redacció i ja ho estudiarem. El que hem d'anar amb compte, també, que això no es pugui interpretar com que, d'alguna manera..., si això ho posem en una llei, no es pugui interpretar com una minva de la llibertat d'elecció. És a dir que no sigui un factor que, doncs..., en realitat el CREDA ha d'informar, sobretot, i donar una informació completa i veraç. Però posar poder en una llei que ha de també «decidir» d'alguna manera, encara que no decideixi, però des d'un punt de vista professional que considera més adequat..., no ho sé.

Voldria que aprofundíssim una miqueta en la seva resposta en aquest tema, perquè segur que podem trobar un redactat que poder no es pugui interpretar com que també té importància l'opinió del CREDA a l'hora de decidir, no? Encara que..., la informació sí, però no que és el que elegiria el CREDA.

En tot cas, el que sí que volia demanar-li també és, a banda del que ha dit la presidenta de la comissió, de la intervenció, també les conclusions de l'estudi. De fet, poder si això que han passat aquí, doncs, s'ho queda la gestora de la comissió, també ens ho farà arribar, si vostè no hi té inconvenient, perquè penso que també..., o si té inclús, allò, un document amb les conclusions de l'estudi, que poder poden ser valuoses en alguns d'aquests aspectes per a la Llei de la llengua de signes, però que ens poden ser molt valuoses també per a tot el que hem de treballar ara i en el futur quant als recursos i a tot el que hem de preveure dels drets i de garanties per al conjunt de les persones sordes, tant de modalitat oral com de modalitat bilingüe.

Moltíssimes gràcies.

La presidenta

Gràcies. Senyora Llansana, quan vulgui.

La Sra. Llansana Rosich

Gràcies, senyora Roca. També, en nom d'Esquerra, agrair la compareixença de la senyora Silvestre, aquestes dades d'aquest estudi que ens ha exposat. Hem pres nota de les seves propostes, de les seves petites modificacions. Per nosaltres són esmenes, perquè quan una llei està en tràmit parlamentari canviar una coma és una esmena de substitució, d'addició; per nosaltres

tècnicament són esmenes. Per tant, sí que li agraiem que ens ho faci arribar per poder fer el tràmit parlamentari corresponent.

Molt lligat amb la intervenció de la senyora Figueras i al que deia també abans el diputat Puigdemont, a partir de la compareixença anterior, perquè hem parlat i era un motiu de debat la informació i la llibertat que tenen els pares a l'hora d'escollir quin tipus d'educació volen per als seus fills, molt centrat en aquest cas en l'educació primària, infantil i primària, li voldríem plantejar la pregunta que va una mica més enllà, que és l'accés als estudis superiors, també.

La primera compareixent ens ha pogut parlar de la seva experiència personal. Voldríem saber quin és el seu punt de vista de persona que ho ha estudiat i que ha teoritzat. L'accés a l'educació, als estudis superiors, aquesta decisió tan important que han de prendre els joves en un moment determinat, quines dificultats es troben, eh?

I, per últim, també dir que agrairíem les conclusions d'aquest estudi, d'un a set anys. No sé si tenen dades a partir dels set anys també; seria important si hi poguéssim accedir, perquè l'etapa adolescent també és una etapa molt important en l'edat dels nens. Però, en tot cas, sí que aquestes xifres que ens ha presentat avui aquí ens serien una eina molt útil per treballar.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies. Senyora Pajares, quan vulgui.

La Sra. Pajares i Ribas

Moltes gràcies, senyora presidenta. Agrair la compareixença de la senyora Silvestre i també agrair-li aquella documentació amb aportacions que ens farà arribar.

Jo no li faré cap pregunta perquè els diputats que m'han precedit en l'ús de la paraula ja les han fet totes i, per tant, l'únic que em quedaria seria afegir-me a les seves peticions, tant de documentació d'aquest estudi que té, amb totes les dades, i també sobre aquest resultat que comentava, si es podia avançar alguna cosa, el diputat Puigdemont, respecte a aquest congrés que se celebrarà a Barcelona properament.

Gràcies.

La presidenta

Molt bé. Senyor Postigo, quan vulgui.

El Sr. Postigo i Garcia

Sí, senyora presidenta. Només, també, per agrair l'exposició, els comentaris i suggeriments que ha fet la senyora Silvestre i dir-li que agraiem, com han fet la resta de diputats, que ens faci arribar aquestes propostes d'esmenes i de modificacions perquè les puguem tenir en compte en els treballs al si de la ponència.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies. Doncs, ara és el seu torn per contestar als grups.

La Sra. Núria Silvestre Benach

Molt bé, doncs, moltes gràcies. De fet, al full que els he passat hi han les referències dels estudis, que és una selecció de les publicacions que s'han fet, doncs, a Fiapas, per exemple, o a la revista *Comunicar* o a *Cultura y Educación*. De totes maneres, perquè de fet he parlat de diversos estudis, jo m'imagino que el que els interessa més és el primer de tots; és el que ens va encarregar el Departament d'Ensenyament en el seu temps, el 98. D'aquest hi ha una síntesi bastant clara el 2003, a la publicació 2, però, de tota manera, puc intentar fer-los-el arribar.

Hi ha un tema que... A veure, començant una mica per ordre, hi ha el tema de l'atenció primerenca, que em sembla que, vull dir, potser no ha quedat prou ben explicat, no? No ho sé, jo diria que hi han molts estudis; n'hi ha un..., un bloc d'estudis que es fan als Estats Units, a l'Estat de Colorado, a la Universitat de Colorado, d'una senyora que es diu Yoshinaga-Itano, que estudia la importància de l'atenció primerenca. I direu: «Bé, tothom ho fa, no?» O: «Tots intentem retenir-ho com a variable.» No, però és que explica que els nanos acollits abans de sis mesos tenen un desenvolupament socioafectiu, lingüístic, etcètera, als cinc anys comparable als nanos oients; un 85 per cent, després hi han casos, no?

És a dir, que a l'atenció primerenca no solament hi ha la base teòrica, els períodes crítics per a l'aprenentatge de les diferents llengües, etcètera, sinó que hi han dades molt empíriques, però que, clar, parlen de l'atenció primerenca abans dels sis mesos i comparen els..., per ells ja són tercera edat per agafar-los al segon semestre, no? Per tant, això és important.

Jo no sé si vostè el que em preguntava era què passa aquí, o sigui, per què... O sigui, jo vaig fer un estudi fa temps en el qual hi havien vuitanta clíniques a Catalunya en les quals podien néixer nanos i només posant un aparell de *screening* d'otoemissions acústiques et permetia fer ja un *screening* universial de tot nano que neix, saber si és sord o no. Això es fa, doncs, a Extremadura, a Càceres, es fa a molts llocs. Però, en canvi, a Catalunya encara no s'ha fet.

Hi ha la pregunta més comuna, que ha estat la de veure..., potser m'he expressat malament, però veure com..., o sigui, la meva intenció ha sigut a la inversa de com s'ha pogut interpretar. És a dir que per reforçar la llibertat d'elecció de l'opció educativa, de la modalitat educativa pels familiars, jo penso que val la pena que un element més sigui, a part del coneixement d'estudis i tal, la valoració que els professionals fan d'aquella criatura i de la seva família. I això és un element més que després la família lliurement pot escollir una modalitat o una altra modalitat, d'acord?

Posem-nos per cas, no?, doncs..., o sigui, pot haver-hi un nano que, si el valorem en el seu context i tal, pot ser molt més interessant que segueixi la llengua de

signes. Per què? Doncs, perquè..., per exemple, abans s'ha citat un cas claríssim, no? Vull dir, bé, són minoria, però la minoria de nanos que neixen de famílies sordes evidentment la seva primera llengua és la llengua de signes. Per tant, has d'orientar cap al bilingüisme segur, en aquests casos, no?

Jo donava suport a això del professional, perquè és possible que hi hagin professionals que no estiguin prou formats, però per això insisteixo que s'han de formar els professionals. Però l'Administració, el Departament d'Educació pot formar els professionals perquè decideixin; mentre que si deixem un sector de famílies desinformat, que decideixi sense tota la informació, doncs, pot ser un error, d'acord? Era aquesta la meua idea; o sigui, era reforçar més encara la llibertat, perquè tens més llibertat com més coneixements tens. I aquests coneixements et vénen dels professionals. Que estan poc formats? Bé, des del Departament d'Educació es poden formar aquests professionals perquè tinguin tots els coneixements de què és el que vol dir el bilingüisme i què és el que vol dir el llenguatge oral, no?

Què més hi havia...? Les conclusions dels estudis, que els faré arribar els dos. I entenc que són el de modalitats comunicatives i aquest de Fiapas, d'acord?

I, després, el congrés internacional aquest que fem. Tenim una de les persones que ha treballat més amb famílies, que és la Margaret Brown, que és d' Austràlia, que ve a explicar-nos una mica tot el que és l'atenció primerenca i tot el que és el treball amb les famílies, d'acord? Tenim una aportació superinteressant de París, d'un estudi longitudinal, que són els efectes dels implants coclears en el desenvolupament socioafectiu i lingüístic. Per què dic que és tan important? Perquè malauradament, per més anys que fa que investiguem, sempre fem estudis molt transversals i en canvi no fem estudis que permetin seguir el mateix grup longitudinalment durant molts anys. Llavors, el que presenta el Centre de Recerques de París és un seguiment longitudinal dels nanos implantats. I això serà una bona aportació. I finalment n'hi ha una altra –que no és tan innovadora, però tot és innovador, perquè els temps canvien amb les aplicacions dels avenços tecnològics– que és tota la qüestió de lectoescriptura en el cas dels sords i els aprenentatges escolars.

La presidenta

Doncs, moltes gràcies, senyora Núria Silvestre, per les seves explicacions.

I ara, si els sembla bé, suspenem la sessió deu minuts? (*Pausa.*) Deu minuts una mica llargs, però no gaire llargs, i després continuem, eh? Moltes gràcies.

La sessió se suspèn a tres quarts de dotze del migdia i dotze minuts i es reprèn a un quart d'una i nou minuts.

La presidenta

Farem l'última compareixença d'aquest matí.

Compareixença

de Laura Vega, en representació de l'Associació de Pares de Nens Sords de Catalunya (Apanisce), amb relació al Projecte de Llei de la llengua de signes catalana (tram. 353-00710/08)

Tenim amb nosaltres la Laura Vega, que quasi és tan jove com la Verònica Barrera, eh? La Laura Vega també ve en representació de l'Associació de Pares de Nens Sords de Catalunya, Apanisce, com també era la Raquel Perich, que ha comparegut abans. I ve a parlar-nos també del Projecte de Llei de la llengua de signes catalana. Quan vulguis.

La Sra. Laura Vega (membre de l'Associació de Pares de Nens Sords de Catalunya)

Bon dia a tothom. Em dic Laura Vega, tinc vint anys, sóc una persona sorda i tinc una sordesa pregona –vol dir «profunda»–, que puc aprofitar els audiòfons. Vinc a explicar per què estimo i necessito la llengua de signes catalana i per què vinc a defensar aquesta llei. Potser els costarà entendre'm perquè parlo davant de molt de públic i estic nerviosa, però jo vull parlar perquè vegeu que estimo tant el català com la llengua de signes.

Fins als dos anys no em van diagnosticar, perquè la sordesa fa vint anys era una deficiència difícil de diagnosticar. Amb la meva mare vaig fer estimulació a casa durant anys. La meva mare sempre ha acceptat la llengua de signes i ella la va anar a aprendre quan jo era molt petita. Als dos anys em van posar les meves pròtesis auditives –els audiòfons–, i em van fer molt feliç perquè hi sentia. Van començar amb un i de seguida demanava l'altre. No puc viure sense els audiòfons; em sento insegura.

Vaig anar a l'escola Tres Pins, on hi havia nens sords. Era l'única sorda de la meva classe. Tenia una freqüència modulada, que és un aparell que es connecta a l'audiòfon i el professor porta un micro, i aquest micro fa que tota la informació que parla de tot això arriba directament a l'orella. Llavors, jo a l'escola em relacionava poc amb les persones sordes; eren més petits i era com si jo no m'adonés que hi eren. Jo anava amb els amics de la classe, que eren oïdors, i un cop per setmana anava a classe de llengua de signes amb una professora sorda. És a dir que sóc una nena de Tres Pins i veieu com parlo.

Quan vaig arribar a l'Institut Consell de Cent vaig arribar igual, sola, a classe, fins que va arribar un company sord i ens van posar intèrpret a classe. I a mi això no em va afectar res. Vaig anar progressant amb la llengua de signes. Al Consell de Cent em sentia còmoda; tenia amics sords i oïents. M'entenia amb tothom. A poc a poc veia que amb la llengua de signes m'entenia millor en grup, perquè parlant és difícil fer una lectura labial de tres o quatre persones alhora. Tant al Tres Pins com al Consell de Cent vaig tenir logopeda.

Ara ha canviat tot. Estic fent un cicle formatiu de perruqueria i els meus companys em respecten, m'entenen, em fan riure i volen aprendre la llengua de signes.

També sóc monitora d'un esplai de nens sords, professora de ball dels nens sords que actuen al cor del Club Súper 3, que era on jo ballava abans. Em relaciono, em diverteixo, surto amb els meus amics oïents i sords. El meu «nòvio» és sord. Visc en els dos mons, tinc possibilitat d'escollir. En el món dels oïents em puc relacionar amb dues o tres persones a la vegada; en canvi, amb persones sordes gairebé no hi ha límit. Sé que tinc molta sort i que sóc una privilegiada, però hi ha moltes persones sordes que no poden dominar els dos mons; no tots som iguals. De vegades també costa encaixar en els dos mons.

Parlo en tres llengües: el català, el castellà i la llengua de signes. Les tres són molt importants per a mi. Com podeu veure, la llengua de signes no ha impedit que parli. De fet, molts cops em diuen que xerro massa. El català és la meva llengua materna. És la primera que vaig aprendre i la faig servir amb els oïents al dia a dia. Però quan m'he fet més gran m'adono que la llengua de signes és important per a mi per moltes raons, que intentaré explicar ara.

En primer lloc, és la llengua que faig servir amb tots els meus amics sords. En segon lloc, és la llengua que em permet entendre moltes coses quan no hi arribo amb la lectura labial –i crec que tinc una bona lectura labial. Però saben vostès com de difícil és llegir els llavis a un desconegut? Saben que no tothom vocalitza de la mateixa manera? Saben que els bigotis i les barbes distorsionen? Saben que pràcticament és impossible seguir una conversa de més de tres persones amb lectura labial? Saben com és de cansat? I, finalment, saben que és pràcticament impossible fer lectura labial en un programa de televisió?

Amb aquestes preguntes vull que reflexionin que a moltes persones la informació els arriba pels ulls. Imaginin un món de silenci, on tota la informació els arribés pels ulls. En moltes situacions de la vida una persona sorda necessita algú que l'ajudi en coses importants, com anar al metge, un judici o senzillament fer un tràmit burocràtic, com demanar una hipoteca o entendre el que diu un polític com vostès per poder votar en conseqüència i amb tota la informació, ni més ni menys que una persona oïent. Per això necessitem la llengua de signes.

Amb totes aquestes reflexions sols vull que vostès sàpiguen que hi han persones sordes que poden viure sense la llengua de signes, però hi ha una gran majoria que la necessitem per a la nostra vida, no com a forma d'exclusió, sinó com a necessitat de vida.

Abans d'acabar els vull ensenyar dos minuts de vídeo ballant amb els meus companys sords, quan era petita, al cor dels súpers i com he anat creixent fins ara, que sóc professora dels petits súpers. Ara, bé, als sords ens agrada ballar, «disfrutar», i molts companys d'aquest vídeo hi senten menys que jo. A mi m'encanta escoltar música, interpretar les cançons amb llengua de signes, així les persones sordes que no hi senten, doncs, poden sentir la música. Entre els que ballen també hi ha la Verònica que ha parlat abans. Ja veuran com els agrada.

(Es procedeix a la projecció d'un vídeo. Pausa.)

Perquè tots tenim el mateix i volem també la igualtat en aquest sentit, que no quedi només en el paper. I per això el que demanem és que s'aprovi aquesta llei.

També m'agradaria comentar el que abans ha comentat la Vera, que tots aquests grups de joves que tenim vint anys i que volem aquests recursos..., per això em sento molt orgullosa de rebre aquesta informació al complet. La llengua de signes el que em dóna és això; si no m'arriba per llengua oral, doncs, tinc l'opció de la llengua de signes.

Moltíssimes gràcies per escoltar-me. I demano que s'aprovi aquesta llei.

La presidenta

Doncs, moltes gràcies, Laura, pel vídeo que ens has passat i per les teves paraules. I ara els grups parlamentaris et faran alguna observació o alguna pregunta. En primer lloc, l'il·lustre diputat Carles Puigdemont, de Convergència i Unió; quan vulgui.

El Sr. Puigdemont i Casamajó

Gràcies, senyora presidenta. Senyora Vega, moltes gràcies. Moltes gràcies, a més a més, pels vídeos que ens ha passat, que ens han acabat d'amenitzar el dia.

De fet, vostè ha parlat d'un aspecte que no està explicat en la llei. Ja li dic d'entrada que la seva petició serà escoltada i que aquesta llei s'aprovarà. Però ha tocat un aspecte molt important quan parlem de llengües; no hi és en la literalitat de la llei, però vull creure que hi és en l'esperit dels qui la promouen, dels qui hi heu participat, dels qui ens tocarà tramitar-la parlamentàriament, que té a veure amb el prestigi social que tenen les llengües. Les llengües necessiten prestigi social. Diguem-ho al revés: una llengua desprestigiada, una llengua que és atacada socialment –i a vegades ho podem veure precisament amb la llengua catalana, quan se l'ha atacat en aquest sentit– és una llengua amenaçada. De manera que a les llengües convé que se'ls doti d'aquells instruments que les prestigiïn. Vostè, que es mou en un entorn plural, en què hi ha usuaris de la llengua de signes i oralistes, diguem-ho així, vostè precisament ha expressat d'alguna manera la necessitat d'aquest prestigi social de la llengua.

I voldria preguntar-li si, arran de la tramitació d'aquesta llei, vostè ha notat en els seus entorns si en parlen, si ha notat un interès de les persones que no en són directament coneixedores o afectades, si aquesta llei en definitiva pot contribuir, en el seu entorn, com a persona jove, que serà perruquera, que té un «nòvio» que és com vostè, però que es relaciona amb tothom, si ha notat que en aquest entorn hi ha un creixent interès per la llengua de signes i si d'aquest creixent interès i d'aquesta llei també en sortirà un prestigi social, que tota llengua ha de tenir i especialment una llengua que no ha estat reconeguda i que no ho serà fins que aquesta llei no sigui aprovada.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies. La il·lustre diputada Carme Figueras parlarà en nom del Partit dels Socialistes de Catalunya.

La Sra. Figueras i Sinyol

Moltes gràcies, senyora presidenta. I la veritat és que..., el mateix que li he dit a la Verònica; jo crec que els seus testimonis són molt més significatius que moltes altres coses, no?, perquè l'experiència personal i el que vostès senten i pensen i amb aquesta sinceritat amb què està portat aquí, doncs, a nosaltres l'únic que fa és ensenyar-nos, eh? I, en aquest sentit, doncs, agrair-li la lliçó, igual que han fet moltes altres persones sordes, eh?, tant si utilitzen la llengua de signes com si no. Penso que això és una cosa, doncs, que per a nosaltres ha estat molt allisonador i li ho vull agrair.

La veritat és no tinc cap pregunta. Crec que la seva experiència personal l'ha deixada molt clara. I només dir-li que, per part nostra, no pateixi, que és una llei que s'aprovarà i que al mateix temps també intentarem que totes aquestes altres necessitats que tenen les persones sordes, a més del reconeixement i la regulació de la llengua de signes, doncs..., també de mica en mica vagin sent una realitat les mancances que avui en dia encara hi pugui haver.

Moltes gràcies per tot.

La presidenta

Gràcies. Per Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula la il·lustre diputada Marina Llansana.

La Sra. Llansana Rosich

Gràcies, senyora presidenta. Breument també per agrair a la Laura la seva compareixença i el seu testimoni. Com ja hem dit en el cas de la primera compareixent, la Verònica Barrera, els testimonis personals ens ajuden molt als oïdors a entendre com és el dia a dia de les persones sordes i, per tant, ens donen un plus de coneixement a l'hora de treballar en l'elaboració de la llei.

En el que ens ha explicat vostè hem pogut veure com viu amb normalitat el que viu qualsevol persona de la seva edat, estudia, li agrada ballar, li agrada passar-s'ho bé, amb el plus que evidentment vostè per aconseguir fer una vida normal ha hagut de lluitar molt més que una persona oïdora, per aconseguir seguir els seus estudis, etcètera.

Per tant, enhorabona per aquest coratge, que no l'abandoni mai, i agafem el vostre prec i no tingui cap dubte que aquesta llei s'aprovarà al Parlament.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies. La diputada Belén Pajares, del Grup Popular de Catalunya, s'ha excusat per un problema familiar. O sigui que passem la paraula a la senyora Laia Ortiz, d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa.

La Sra. Ortiz Castellví

Gràcies, presidenta. Primer de tot també agrair-te, Laura, doncs, també el teu testimoni. Jo crec que més enllà d'exposar la teva vida també ens transmet, no?, una vitalitat que ens encoratja a tots a continuar treballant.

Crec que des del nostre grup parlamentari, però de tots els diputats i diputades que estem aquí la nostra principal feina és posar-ho més fàcil als ciutadans i ciutadanes, no?, i és el que també ens demanaves. Ens demanes que aquesta llei s'aprovi, que és un pas endavant. És una llei que avança en la inclusivitat de la nostra societat i, per tant, no exclou opcions, sinó que n'inclou, i complementa els instruments que també vosaltes ens demaneu per posar-vos la vida més fàcil. I evidentment des del nostre grup, doncs, treballarem per fer-vos la vida més fàcil. Segurament la llei es pot fins i tot millorar en el tràmit parlamentari, segurament tots els testimonis, les compareixences que estem tenint aquests dies també ens ajudaran a millorar-la pel camí, però no tingui dubte, doncs, que des del nostre grup també treballarem perquè aquesta llei s'aprovi, i així serà.

La presidenta

Moltes gràcies. Ara tens la paraula per si vols contestar algun grup o afegir alguna cosa; si vols.

La Sra. Laura Vega

Simplement m'agradaria dir: moltíssimes gràcies per haver mostrat aquesta empatia i intentar escoltar-nos i entendre la nostra situació.

Moltíssimes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies. Vostè ha començat la intervenció amb una declaració d'amor que em sembla que ens l'hem de quedar, vostè ha dit: «Estimo la llengua de signes i estimo la llengua catalana.» Ens ha semblat molt bonic i ens quedem també amb aquesta frase. Gràcies.

I suspenem ara la sessió fins aquesta tarda a les quatre.

La sessió se suspèn a dos quarts d'una del migdia i onze minuts i es reprèn a les quatre de la tarda i sis minuts.

La presidenta

Molt bona tarda. Senyores i senyors diputats, reprenem aquesta sessió de la Comissió de Cultura.

Compareixença

de Josefa Cedillo, escriptora i persona sorda, amb relació al Projecte de llei de la llengua de signes catalana (tram. 353-00722/08)

I ho fem amb la senyora Josefa Cedillo, que és escriptora i és una persona sorda, a més a més. I ens ve a explicar el que ella opina d'aquest projecte que estem

treballant de la llengua de signes catalana. Quan vulgui, té la paraula.

(La intervenció de l'oradora és reproduïda oralment per una intèrpret de la llengua de signes. Pausa.) Es tracta de no tapar el canal, eh?

La Sra. Josefa Cedillo Vicente (escriptora i mestra d'alumnat amb sordesa)

Bé, començo la meua compareixença parlant en llengua de signes i escullo la llengua de signes per parlar davant del Parlament. En primer lloc, voldria donar les gràcies a totes les persones que estan aquí, sobretot als diputats, per fer l'esforç de crear la comissió a dins de la Comissió de Política Cultural d'aquest projecte de llei. I moltes gràcies també per convidar-me a fer aquesta compareixença davant de tots vostès. M'han convidat realment per ser una persona sorda i escriptora. I us voldria dir també que no sóc una escriptora professional, jo sóc professora, sóc professora de nens sords. Vaig escriure un llibre i prou, que es titula *Háblame a los ojos*.

Demano disculpes en primer lloc també als intèrprets, perquè la meua compareixença l'he modificat diverses vegades.

Jo volia saber realment què és el que realment els preocupava als diputats amb relació a la llengua de signes, per poder-ne parlar. També volia saber quines eren les temàtiques de tots els compareixents aquests dies per no repetir el mateix que s'hagués dit.

També demano als intèrprets disculpes, com he comentat abans, perquè, com deuen saber, la llengua de signes catalana i la llengua oral catalana són totalment diferents. La llengua oral necessita més espai, per un mateix concepte necessita molts elements, seqüencialment situats, i amb la llengua de signes al mateix temps es pot comprimir el mateix concepte. Per tant, la llengua oral necessita més temps, i per tant, jo ara signaré a poc a poc, d'acord? Gràcies a la intèrpret.

El primer dia de compareixences aquí, al Parlament, les vaig estar escoltant amb molta atenció i després també vaig veure les converses, les preguntes i les respostes dels diputats, i em vaig sentir una mica contenta. Perquè realment vaig veure que els diputats sabien ben bé de què parlàvem, parlàvem de la llengua de signes catalana, de l'LSC, i realment reconeixien que la llengua de signes catalana era una llengua. Ja que la mateixa paraula «llengua de signes catalana», aquestes tres paraules, diguéssim, a vegades donen confusió.

Fa poc, recentment, m'he adonat que les persones que desconeixen el tema de la llengua de signes catalana veuen «catalana» i s'imaginen la llengua oral catalana, veuen la paraula «signes» i veuen com si fossin símbols, no?, veuen com si fos una relació entre paraula/signe –paraula/signe–, ho veuen com si fos un sistema similar al del *braille* o al de la llengua oral catalana escrita. Però realment per a nosaltres no és això, LSC, denominem la llengua de signes catalana LSC perquè molts països europeus fan aquesta distinció amb les sigles. Realment les persones sordes que utilitzem la

llengua de signes la utilitzem a Catalunya. Per tant, és la llengua de signes catalana.

En les compareixences dels dies anteriors hi va haver la compareixença de dues persones sordes que explicaven el seu malestar per ser persona sorda, i realment vam veure les seves experiències personals. Jo també explicaré la meua experiència personal, però molt resumida, perquè ja està ben explicada al meu llibre, no?

Cada persona sorda tenim la nostra forma de vida, totalment diferenciada, la meua evolució, a causa del sistema educatiu amb el qual he entrat en contacte, depenent també dels familiars, ha esdevingut que escollís un camí en el qual jo puc comunicar-me de diferents maneres, amb diferents sistemes de comunicació: a través del subtítulat, de l'ordinador a través del xat, del Messenger, i, a més, també de la llengua de signes.

Les altres persones han escollit únicament i exclusivament el camí oral, potser..., no ho sé, potser no ho he entès gaire bé, però vaig entendre que era per no perdre la parla, no sé si ho he entès bé o no. L'altra persona deia que havia escollit aprendre la llengua oral i provar un implant coclear per continuar mantenint les seves amistats oïdores, per no perdre-les.

Cadascú ha escollit el seu camí i jo el meu he intentat mantenir-lo ampliant les meves amistats amb persones que utilitzen la llengua de signes o la llengua oral. La llengua de signes em permet comunicar-me amb un gran ventall de persones, parlant en grup o expressar-me gràcies a la intèrpret –ara ella m'està posant la veu–, o veure conferències si hi ha un intèrpret i està signant, o a través de la subtítolació també puc seguir qualsevol compareixença. Per a mi la llengua de signes és una part de la meua personalitat, em sento molt satisfeta i per a mi és com, bé, viure el moment, *carpe diem*.

Busco el màxim de possibilitats, no per estar esforçant-me durant tota la vida, sinó busco perquè jo estimo la meua llengua, estimo la llengua oral i em comunico amb les persones en llengua oral també. Però jo no vull estar tota la vida depenent del meu gran esforç, necessito també relaxar-me comunicant-me en llengua de signes, participar i estar totalment integrada i satisfeta.

Parlaré de les compareixences que van tenir lloc dimecres aquí, al Parlament. Aquell dia vaig començar a sentir-me una mica angoixada. Vaig veure que els diputats continuaven amb la seva idea ben clara que la llengua de signes catalana era una llengua, però estic una mica trista, perquè van utilitzar moltes vegades la paraula «diversitat».

A mi m'agrada molt la diversitat, jo vull tenir la lliure opció, però penso que això no correspon aquí. Ara estem parlant que la llengua de signes catalana és una llengua, perquè dins de la diversitat l'LSC és una opció més d'aquesta diversitat, una més a la llista. I alguna gent parlava de diversitat, però parlava realment que la llei no era una llei de llengua de signes, sinó era una llei de persones sordes, estàvem parlant que la llei parla de la llengua de signes catalana.

Clar, el problema és el punt de vista, el punt de vista de pensar que és una llei per a les persones sordes, i no és

així. Les persones que utilitzen la llengua de signes no només són persones sordes, també persones oïdores, els fills oients de pares sords, i molts oients amics que volen utilitzar aquesta llengua de signes, i jo vull que se'ls cuidi. La llengua de signes per als oïdores és un benefici per a ells, segons el que m'han explicat. Veig que si aprens la llengua de signes et dona una capacitat per poder pensar més plenament sobre la llengua oral també, de la llengua oral catalana. També ens dona possibilitats de comunicar-nos en àmbits molt més amplis. La llengua de signes proporciona també al nadó oïdor poder-se comunicar en diferents sentiments amb més promptitud. Per tant, la diversitat també hauria d'incorporar la llengua de signes catalana.

Abans us he comentat que sóc mestra, i vaig començar a treballar fa uns vint anys. Vaig començar a treballar ja que s'havien detectat alguns casos de nens sords que no tenien comunicació i em van contractar. Bé, jo educo en la llengua de signes catalana perquè aquests nens es puguin comunicar, puguin desenvolupar un llenguatge i puguin ser igual de capaços que qualsevol altra persona.

A mi em feia molt de mal i em fa mal veure nens de vuit, nou anys que no pregunten, que no mantenen el contacte visual, que no es comporten com a nens. A poc a poc, a través de la meua experiència, a través dels pares, dels professionals, hem canviat una miqueta el sistema i ara hi ha sistema educatiu bilingüe. Jo mateixa tinc problemes a vegades, no?, perquè a les universitats quan jo he estudiat logopèdia no hi havia un sistema bilingüe, no hi havia llengua de signes i m'ensenyaven el català i el castellà com a assignatures, però no hi havia una assignatura que inclogués la llengua de signes catalana. Jo sé llengua de signes com a usuària d'aquesta llengua, però no tinc la formació en llengua de signes que s'hauria de tenir sent docent. I és una cosa molt difícil d'explicar, no hi ha investigació en llengua de signes catalana, no hi ha materials, però en altres països ja fa molt de temps, sobretot a Amèrica, que hi ha tota aquesta informació.

Jo com ensenyo, llavors, la llengua de signes? Jo diria, com diuen algunes persones sordes també..., perquè clar, els logopedes volen saber-ho també, no? Jo els dic que els ensenyo..., abans deia que els ensenyava la llengua de signes, però realment deia: «No hi ha preposicions, no hi ha articles, no hi ha temps verbals, només n'hi han tres: el passat, el present i el futur.» Intentava comparar sempre amb la llengua catalana, i això em feia sentir molt malament. Això no estava bé, no em sentia satisfeta. Veia que la llengua de signes era pobra i realment no és pobra, hi ha moltes persones que ho diuen: «La llengua de signes és pobra.» Perquè com que no hi han investigacions que demostrin o avalin el contrari, però realment quan jo em comunicava amb altres persones sordes hi havia una fluïdesa de comunicació i d'informació que no concordava realment amb el que abans deia, no?

Amb el temps, a Madrid es va organitzar el primer seminari de la llengua de signes catalana, el primer congrés, i jo vaig dir: «Haig d'anar-hi sense falta, perquè haig d'aprendre la descripció lingüística.» Què és això?

Què són les paraules, els classificadors, els signes? Em vaig quedar bocabadada. Hi han proposicions, hi han diferents temps verbals. Dins de l'expressió facial, dins de l'expressió corporal, dins del moviment de l'espai s'gnic, realment em vaig adonar allà mateix que la llengua de signes catalana tenia molt valor. Jo sé que falta molta investigació, però estic molt emocionada.

Demana que s'aprovis aquesta llei, la Llei de la llengua de signes, perquè la llengua és un valor, un valor nostre igual que la llengua oral catalana.

Voldria explicar-vos algunes experiències com a mestra d'infants molt petits, més o menys aquests alumnes tenen una edat d'entre tres i cinc anys. Un dia vaig anar a buscar els nens, que estaven al pati, van fer fila, i anaven pujant. I vaig veure un dels nens que estava molt trist, i amb el dit m'assenyalava el peu i em posava cara de trist. I jo li vaig preguntar: «Que et fa mal el peu?» I el nen em va dir que sí amb el cap. I li vaig dir: «Bé, ara quan pugem a classe en parlarem.» I em va dir que sí amb el cap.

Aquest nen començava a aprendre alguns signes de la llengua. Vam arribar a classe, li vaig treure la sabata i el mitjó i li vaig dir: «On et fa mal?» I el nen em deia: «No, no, aquí, al peu, no; allà, a la sabata.» I m'assenyalava la sabata amb el dit. Ell no parlava, bé, només eren gestos, moviment corporal. I jo deia: «Què pot ser això?» Ja ho sé, no li agraden les sabates que li havien imposat posar-se els pares, i li vaig dir: «Ho sento, hem de començar a treballar a la classe.» I es va tornar a haver de posar la sabata, ell seguia molt trist, no volia posar-se la sabata i al final la hi vam posar, li vaig dir: «No pots estar a classe sense la sabata.» Bé, ho va acceptar.

Vam començar a treballar amb una activitat del Pingu i a mesura que anava treballant vaig dir: «Ostres, espera't, li farem una altra pregunta: "A tu et fa mal el peu perquè la sabata et va petita?"» La cara d'aquest nen es va il·luminar, se li van obrir els ulls i em va dir que sí. I em va dir: «La sabata.» I li vaig dir «Sí, sí, la sabata és petita, et va petita i per això et fa mal el peu.» I em repetia els signes: sabata, petita, peu, mal, sí. Doncs, llavors li vaig dir: «Explica-li-ho a la mare, la mare ho veurà, ho entendreà, aniran a la sabateria i comprarà una sabata nova més gran.» La cara se li va omplir d'il·lusió. Els signes de l'LSC li donaven una solució a un problema personal i emocional.

Una setmana després, aquest mateix nen, el vaig anar a buscar un altre cop al pati per anar a classe i em va dir: «Mira –mira– la sabata.» I li vaig dir: «Ah, quina sabata més bonica, és nova.» El nen em va dir: «No, no, mira –mira– la sabata» I li vaig dir «Com? Ara hi caic, tu li vas dir a la mare que la sabata t'anava petita i heu comprat una altra sabata.» I em va dir: «Sí, sí, vam comprar una sabata nova.» Els signes els anava aprenent a mesura que anàvem parlant, no? Jo també me'n recordo..., en aquell moment vaig recordar el grup de nens de vuit, nou anys que us deia abans que no tenien llenguatge i aquest nen petit d'uns tres anys que ja començava a parlar.

Us vull explicar una altra anècdota de la meva experiència professional. Un dia una monitora de l'escola em va dir: «Mira, a la classe tinc un nen que no vol dormir la migdiada, no vol dormir mai i ja fa més d'un més que no dorm la migdiada.» I em va demanar que jo parlés amb aquest nen, i ho vaig acceptar. Vaig anar allà i li vaig preguntar al nen: «Tu, per què no dorms?» I em va dir: «No m'agrada.» I li vaig dir..., vaig afegir signes: «Perquè tens malsons?» I em va dir: «Sí, sí, sí.» Li va canviar la cara, em va entendre. Va entendre el que li passava, i com que no tenia signe abans no ho entenia, però un cop jo li ho vaig explicar ho va acabar d'entendre. I jo li vaig dir: «A veure, els somnis són somnis, no et passarà res amb aquests somnis, tu has de lluitar, però ells mai et faran res dolent. Els somnis són així.» Uns dies després la monitora em va tornar a dir que aquest nen ja no tenia problemes per dormir la migdiada.

Jo crec que no és un èxit professional personal meu, és gràcies a la llengua, l'LSC li dona solucions als seus problemes, té molt valor aquesta llengua, perquè aquests nens poden començar a comunicar-se.

Voldria també dir que hi ha un grup de persones que tenen por; la por no és un bon company, tenen por a aquesta nova llei. També hi ha persones que diuen que l'aprovació de la llei suposa un perill i un risc per als seus fills, per als seus alumnes. Jo proposo que obrin una miqueta més la mentalitat: la llengua de signes catalana suma, mai resta. Està dins del grup de realitats culturals de Catalunya.

I amb això acabo donant-vos les gràcies a tots per haver-me escoltat. Espero que us hagi interessat, espero les vostres preguntes, i intentaré respondre-les el millor possible i el millor que sàpiga.

Moltes gràcies.

El vicepresident

Moltes gràcies, senyora Cedillo. I ara, doncs, passariem la paraula als grups parlamentaris, perquè li facin aquestes preguntes, que vostè diu que espera poder-los respondre, o aquells aclariments que desitgin. Com a portaveu del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula l'il·lustre diputat Carles Puigdemont. Quan vulgui.

El Sr. Puigdemont i Casamajó

Sí, gràcies, senyor president...

La Sra. Josefa Cedillo Vicente

Perdó, demano que cada diputat esperi que jo pugui apuntar cada pregunta, perquè, si no, no me'n recordo.

Gràcies.

El Sr. Puigdemont i Casamajó

Gràcies, senyor president. En qualsevol cas, senyora Cedillo, si veu que vaig massa de pressa o que necessita una pausa només m'ho ha d'indicar i m'aturaré.

Li he de dir d'entrada que els privilegiats avui som nosaltres, hi ha hagut un moment, abans que hi hagués el canvi de Presidència transitòria, que aquí a la Mesa hi havia almenys dues escriptors, vostè i la senyora Roca, que això és una felicitació coincidència de la qual ens congratulem.

Li agraeixo també el seu llibre que ens va fer arribar, *Háblame a los ojos*, que em sembla que és una aportació molt interessant. Li he de dir també, no només per vostè, sinó per tots els compareixents, ara que ja som al tram final d'aquestes sessions, però sobretot després de sentir-la a vostè, que no ens cansaríem mai de sentir-los, perquè s'expressen molt bé, expressen coses molt interessants. Jo abans de venir aquí, a la pausa del dinar, he aprofitat per actualitzar el meu canal Twitter, i he explicat als que ens comuniquem habitualment per aquesta eina que ja estàvem acabant i he fet servir l'expressió «estem aprenent molt», i ho demostra la seva compareixença perquè encara no parem d'aprendre.

I vostè ha fet una aportació que em sembla que ho demostra, ha recalcat la necessitat pedagògica, com fa tothom, de no intentar fer una transcripció, una transposició de la llengua de signes a la llengua oral. Això em sembla que és rellevant. No es pot fer una transcripció o una transposició. I, per tant, aquesta nova mirada cultural amb relació a la llengua de signes em sembla que és un valor que tots plegats hem adquirit, i que a partir de la llei adquirirà la societat en general per si algú no en tenia prou claredat.

M'ha agradat també que vostè fes una referència a quelcom que potser no havia aparegut amb prou claredat, però que la llei sí que combatrà, i és una cosa que els catalanoparlants més grans que jo, però també alguns de la meua generació hem experimentat, que és l'analfabetisme en la teua pròpia llengua. I és una cosa que hem de combatre, i això vostè ho ha expressat molt bé. I si la llei ens serveix per a això, per combatre una injustícia que és ser analfabet en la teua pròpia llengua, que l'hagis d'aprendre per l'ús i no perquè hi hagi tractats, perquè hi hagi material, doncs, si la llei serveix per combatre aquesta injustícia no tingui cap dubte que serà una molt bona llei.

I amb això només voldria afegir-hi, referint-me al seu apartat final, que ha introduït el terme de «perill», jo no crec que una llei que d'entrada s'està tramitant d'aquesta manera tan transversal i que tots vostès han pogut venir a comparèixer a petició de tots els grups, sigui quin sigui el seu resultat, pugui esdevenir cap perill. Més aviat al contrari, tots plegats amb les aportacions que hi puguem fer cadascú, però sobretot vostès s'han encarregat que en lloc d'un perill aquesta llei sigui una gran –grandíssima– oportunitat, no només per als usuaris, que ha fet bé de remarcar que no són només les persones sordes, sinó que usuaris de la llengua de signes, doncs, n'hi ha d'oidors perfectament, sinó per al conjunt de Catalunya, i aconseguim això que deia al principi, no?, de combatre aquest desconeixement, que ja seria un gran avenç.

Moltes gràcies i felicitats també per la seva obra.

El vicepresident

Moltes gràcies, il·lustre diputat. Ara és el torn del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, i donem la paraula a la seva portaveu, l'honorable senyora Carme Figueras. Quan vulgui.

La Sra. Figueras i Siñol

Gràcies, senyor president. I moltes gràcies, senyora Josefa Cedillo, per la seva aportació, pel seu testimoni, per tot el que ens ha explicat. La veritat és que, com ha passat al llarg d'aquest matí i al llarg d'aquests dies, vostès ens estan ensenyant molt i en això els hem d'estar molt agraïts. I segur que tampoc mai podrem saber tot el que hauríem de saber, a pesar que, doncs, aquests tres dies han estat tres dies molt intensos en aquest sentit.

Jo li demano..., com a pregunta, vostè diu que intentava comparar la llengua de signes amb la llengua catalana, com si una llengua fos menys potent o que tingués menys possibilitats que la llengua catalana, que la llengua oral, no? En tot cas sembla que és això el que ha dit, això és el que he entès. Però vostè creu, doncs, que amb la recerca, amb suficients especialistes, amb una formació, que d'alguna manera s'intenta també amb aquesta llei, és a dir, donar potencialitat a la llengua de signes, això pot millorar? És a dir, la... (Pausa.) Vol apuntar...? (Pausa.)

Jo la felicito pel seu llibre, per seu esforç personal, també pel fet que sigui mestra, entenc que és mestra d'un CREDA i que està en una escola. També si podria explicar una mica què és el que fa vostè a l'escola? És a dir, si vostè està..., si el que atén és els nens sords amb modalitat bilingüe? O exactament quina és la seva tasca com a mestra del CREDA a l'escola?

I felicitar-la una vegada més i moltes gràcies.

El vicepresident

Moltes gràcies, honorable diputada. I ara és el torn del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya i té la paraula la seva portaveu la il·lustre diputada Maria Mercè Roca. Quan vulgui.

La Sra. Roca i Perich

Moltes gràcies, senyor president. Senyora Cedillo... (Algú diu: «Un momentet, si us plau. Gràcies.») De res. Anem molt ràpids, eh?

Està bé també que hagin comparegut tots vostès, perquè ens han donat una altra possibilitat de fer les coses més lentes, i jo sempre crec que la lentitud és un valor. Avui dia, a més a més, el menjar a poc a poc, l'estimar a poc a poc, el viure a poc a poc, eh?, són activitats que van en alça, o sigui que està molt bé que tots vostès ens hagin donat la possibilitat de ser una mica més lents del que som normalment.

Jo la volia felicitar també pel llibre, que m'he llegit amb molt de gust, que és un llibre que dóna molta claredat a aquest món, que ja no ens és tan estrany ara, avui que acabem les compareixences, com ho era quan vam començar. Però que evidentment no és el nostre món

i, per tant, encara tenim unes certes dificultats que vénen de la nostra ignorància. Per tant, gràcies per aquest llibre, que hauria de ser de lectura obligatòria per a tothom que volgués entendre una mica quin és el món de les persones sordes.

I ens ha agradat molt l'exemple que vostè ha posat d'aquell nen i de les sabates. Perquè allò que no s'anomena –i vostè que escriu ho sap perfectament– no existeix i vostè el que feia com a mestra d'aquell nen era engrandir el món del nen a través dels signes, i despertar la seva intel·ligència, que això només ho fan els bons mestres.

O sigui que enhorabona i moltíssimes gràcies.

El vicepresident

Moltes gràcies, il·lustre diputada. Ara donem el torn al Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya i a la seva portaveu, la il·lustre diputada Belén Pajares. Quan vulgui.

La Sra. Pajares i Ribas

Gràcies, senyor president. Primer de tot agrair les explicacions, la compareixença de la senyora Cedillo. Jo li faré una pregunta i un prec, que deixo per al final.

La pregunta..., penso que ha estat molt interessant la seva experiència com a professora, com a mestra de llengua de signes, i les meves preguntes anaven referides en aquest sentit. Dedueixo que vostè és professora de nens petits, pel que ens ha explicat. Però m'agradaria aprofundir en un tema, perquè aquest matí la senyora Raquel Perich, en nom de l'Associació de Pares de Nens Sords de Catalunya, ens parlava de l'increment de nens que estudien en el sistema bilingüe a mida que avancen els cicles formatius. I a mi m'agradaria saber si com a professora s'ha trobat amb algun cas d'aquests, d'aquests casos, i quina ha estat la seva experiència com a tal.

I respecte al prec, que és el que jo deixava per al final, m'agradaria molt que em fes arribar el llibre, perquè no el tinc, hi deu haver algun error i no me l'han fet arribar; amb la qual cosa tindrè el llibre de la senyora Roca, que em va dedicar molt amablement la passada legislatura, i ara tindrè el seu també. I, per tant, home, un plaer de tenir dues escriptores en una comissió, tal com ha dit el senyor Puigdemont, doncs, no el tenim tots els dies.

Gràcies.

El vicepresident

Moltes gràcies, il·lustre diputada. I espero que es compleixi la seva petició. Ara tot seguit passàrem la paraula al Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa i a la seva portaveu, la il·lustre diputada Dolors Camats. Quan vulgui.

La Sra. Camats i Luis

Gràcies. Jo també volia aprofitar l'oportunitat, que comparteixo amb els meus companys, d'agrair a la compareixent..., jo només he seguit la seva, de compa-

reixença, agrair a la compareixent, deia, l'oportunitat de conèixer un món que ens és desconegut, es deia ara, d'aprendre també i sobretot d'obligar-nos a nosaltres mateixos probablement a tenir un discurs més pensat. Sovint, no dic en aquesta comissió, però en el Parlament, fem ús de la retòrica, fem ús de les paraules no sempre amb vocació que se'ns entengui a la primera, diguem-ho així, o no sempre amb vocació que el missatge quedi clar. I, en canvi, jo crec que avui tots plegats fem un exercici precisament, no només de certa pausa o de cert ús del temps, com deien abans, sinó també de claredat en el missatge.

A nosaltres ens ha semblat també molt interessant la seva experiència com a mestra, l'experiència que ens transmetia, especialment per un aspecte, quan explicava que la llengua de signes pot ser un primer instrument de comunicació, no?, aquest darrer exemple de la sabata, aquest primer instrument de comunicació amb els nens, quan es troben amb aquesta incapacitat a vegades de poder transmetre allò que els passa o allò que senten o allò que els angoixa, per tant, que il·lustra molt bé probablement el que significa la llengua de signes no només en aquest cas per als nens, sinó també per als adults.

Des del nostre grup creiem certament que aquesta llei és una oportunitat, no ha de ser un temor o una dificultat per a ningú, sinó sobretot una oportunitat. I ens ha agradat sobretot, i aquí sí que li voldríem demanar si té més..., si podem aprofundir-hi una mica més, quan comentava la necessitat o l'oportunitat que la llei suposa per tal que hi hagi també recerca, hi hagi reconeixement i, per tant, que d'alguna manera la llengua de signes també creixi a partir del reconeixement que la llei significa.

Moltes gràcies, i en nom en tot cas també dels altres membres del meu grup parlamentari, que sé que avui hem estat al llarg de totes les compareixences. *Merci*.

El vicepresident

Moltes gràcies, il·lustre diputada. I ara passàrem, doncs..., que pugui contestar aquestes preguntes. (*Algú diu: «Un segon, si us plau, perdoni.» La Sra. Josefa Cedillo Vicente diu: «Ho pot repetir?»*) Sí, dic que ara a continuació donarem pas que pugui contestar aquestes preguntes o comentaris que els portaveus dels grups en nom de tots els diputats i diputades li han fet a vostè. Quan vulgui.

La Sra. Josefa Cedillo Vicente

Gràcies a tots, perquè m'he sentit molt contenta pels seus comentaris. Els agraeixo molt la creació de la comissió, perquè realment és una oportunitat molt important, com vostè mateixa ha dit, del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds, deia que la llei ens donarà..., com expressar-ho?, una investigació de la llengua de signes, una recerca lingüística, etcètera, perquè fins ara la recerca ha sigut gràcies a subvencions, a persones voluntàries, a aprendre d'altres països de fora de Catalunya i d'Espanya.

Un cop aprovada la llei, penso que sí que realment es donaran els recursos econòmics propicis perquè aquesta llengua de signes sigui investigada, i també hi hagi millores a la formació, gràcies a la investigació serà possible..., com explicar-ho? A veure... Faré una comparativa entre el català i la llengua de signes. Els nens catalans van a l'escola per aprendre la seva llengua, la llengua catalana, hi ha llibres didàctics per ensenyar el català, i són nens que saben el català també gràcies als pares, que els parlen en català. Però ells estudien la seva llengua, la llengua catalana, des de petits fins que arriben a la universitat, hi ha carreres de filologia catalana. I a mi m'agradaria —és un somni, potser una utopia, no?— que fos equiparable amb la llengua de signes catalana, que tot..., realment fos des de la infantesa l'aprenentatge de la llengua de signes catalana fins a la carrera universitària, m'agradaria arribar fins aquí i que es creés una carrera de filologia en llengua de signes catalana.

Una altra pregunta, era de la senyora diputada Belén Pajares..., o de la senyora Carme Figueras? Comentaves... (*Veus de fons.*) Sí, de les dues, bé. Doncs, era amb relació a quin és el meu paper i la meva tasca dins de l'escola com a docent. Doncs, jo sóc funcionaria, sóc logopeda, treballa dins del CREDA Pere Barnils. La meva feina..., estic contractada com a logopeda, i jo ensenyo la llengua de signes com a primera llengua als nens petits, i també ensenyo la llengua de signes com una assignatura com puc, perquè no hi ha materials didàctics, com bé he comentat abans. I intento comparar-la sempre amb la meva ensenyança en la llengua catalana. També ensenyo castellà als nens una mica més grans, actualment a nens de quart fins a cinquè, dependent de les promocions dels nens.

També algunes hores faig reforç als nens que no segueixen ben bé algunes assignatures dins de l'aula, doncs, els faig el suport en diferents assignatures. Vol dir que no només em centro en nens petits, de tres a cinc anys, sinó que faig tres sessions, diguéssim, faig una docència a diferents grups, i sóc més especialista en llengua de signes catalana.

Una altra pregunta que volia respondre era el tema de la recerca, i realment crec que la recerca donarà a la llengua de signes prestigi. Jo em sento molt feliç quan miro la llengua de signes catalana des de fora, no?, és una llengua molt rica i molt valuosa per a nosaltres.

Moltes gràcies per haver-me escoltat.

El vicepresident

Moltes gràcies, senyora Cedillo, per la compareixença, per les seves vivències, per les seves aportacions i també per les seves respostes.

Ara, si els sembla bé, suspenem un momentet la comissió perquè pugui entrar l'altra compareixença.

Moltes gràcies.

La sessió se suspèn a tres quarts de cinc de la tarda i quatre minuts i es reprèn a tres quarts de cinc i nou minuts.

El vicepresident

Bona tarda. Si els sembla bé, començaríem, doncs, amb la següent compareixença.

Compareixença

d'Antonio Martínez, en representació de l'Associació de Difusió de la Comunitat Sorda, amb relació al Projecte de llei de la llengua de signes catalana (tram. 353-00716/08)

I, per tant, donem la benvinguda, en nom de tota la Comissió de Cultura, a l'Associació de Difusió de la Comunitat Sorda i al seu president, el senyor Antonio Martínez Álvarez, que ara serà el que ens farà aquesta propera compareixença. Senyor Antonio, quan vulgui pot començar.

(La intervenció de l'orador és reproduïda oralment per una intèrpret de la llengua de signes.)

El Sr. Antonio Martínez Álvarez (president de l'Associació de Difusió de la Comunitat Sorda)

Bona tarda a tothom, il·lustres diputats i diputades. Vull manifestar la meva forta il·lusió, perquè aquesta és una oportunitat molt important per a les persones sordes usuàries de la llengua de signes, perquè és una oportunitat de compartir el temps amb vostès per explicar el que sentim.

Jo sóc una persona sorda de naixement, sóc sord de naixement, sóc una persona sorda prelocutiva. Ara sóc president d'una associació de persones sordes i aquesta associació treballa per tal d'adaptar les noves tecnologies. Vosaltres sabeu que les noves tecnologies..., i internet especialment és un medi de comunicació bàsic per a la comunicació a distància i la comunicació en general.

Jo vull avisar d'entrada que no sóc un lingüista, però sí que sóc usuari d'una llengua meravellosa. I aprofito aquesta oportunitat per tal de demostrar a les persones que formen part d'aquesta comissió que aquesta llengua, la llengua de signes catalana, és meravellosa. Per tant, demano que em prestin uns minuts de la seva vida per tal de demostrar això que estic dient.

S'ha parlat moltíssim de la llengua de signes, dels seus recursos, de les propietats, però realment jo ara aportaré un material que il·lustra tot el que s'ha parlat fins ara. Desitjo que no fallin les noves tecnologies de les quals parlava ara.

(La intervenció de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Aquests són exemples de diferents materials audiovisuals que demostren que la llengua de signes té la seva pròpia història, que no estem parlant d'una cosa d'ara, sinó que estem parlant d'una llengua que té una trajectòria històrica molt important i molt llarga.

Per exemple, aquí tenim unes imatges amb el president Pujol i els diferents líders de les comunitats sordes històriques.

També mostro un vídeo de Finlàndia, que és un concert on s'utilitza la llengua de signes, que adapten les cançons al sistema de signes internacional.

També fa poc vam organitzar la mostra de cinema de persones sordes, es van presentar setze pel·lícules, setze curtmetratges, tots elaborats en llengua de signes catalana. Això demostra que la llengua de signes porta part de la nostra cultura i que ens proporciona mecanismes de difusió.

També el moviment de joventut i associatiu de la comunitat sorda és molt gran i és la riquesa del nostre futur, ja que organitzem moltes trobades, assemblees de persones joves.

Hi ha un vídeo que no funciona, és igual. A veure... (*Pausa.*) Hi ha un home que està parat aquí –és una llàstima que no funcioni–, però és una pel·lícula d'abans de la Primera Guerra Mundial, i això és una prova que la llengua de signes ja existia, ja que tenim aquest enregistrament.

També us vull mostrar altres materials audiovisuals. En l'actualitat hi ha una universitat dirigida a les persones sordes, aquesta universitat s'anomena Gallaudet. Aquí us mostro diferents fotos. Hi ha un vídeo on us mostraré una cerimònia d'entrega de diplomes en aquesta universitat. Aquesta entrega de diplomes és equiparable a qualsevol universitat d'alumnat oïdor.

Moltes vegades veiem a les universitats aquestes entregues de diplomes i les cerimònies de finalització de carrera; doncs, aquesta entrega de premis es va realitzar en llengua de signes i per mi demostra que la llengua de signes i la llengua oral estan equiparades en algunes universitats.

També vull parlar dels Deaflympics, les olímpiques de les persones sordes. Potser no us ho creureu, però, sí, les persones sordes tenen les seves pròpies olímpiques. Aquest any passat es van realitzar a la capital de Taiwan, que és Taipei. Ara us ensenyaré la cerimònia d'obertura d'aquestes olímpiques. No sé si recordeu les olímpiques que es van realitzar a Barcelona l'any 92, doncs, veureu que més o menys són de la mateixa importància a nivell d'organització i hi han totes les categories esportives imaginables.

Veureu que hi ha una quantitat de públic increïble i que el Govern de Taiwan va construir un escenari i un complex esportiu per tal d'organitzar i portar a terme aquestes olímpiques de persones sordes. Això demostra que la llengua de signes està present al món internacional. Totes les persones que van assistir-hi eren totes persones sordes. Crec que hi ha unes trenta mil persones sordes, hem fet un càlcul aproximat, i entre el públic són trenta mil persones sordes que van aprofitar per assistir-hi.

Ara li vull explicar una anècdota, que en la delegació espanyola d'aquestes olímpiques de persones sordes la meitat eren oralistes; l'altra meitat d'aquesta delegació espanyola a les olímpiques eren persones sordes usuàries de la llengua de signes. Què va passar? A veure, quan vam arribar a Taipei tots quan van acabar utilitzaven la llengua de signes, tant els oralistes com els

signants, alguns utilitzaven la seva llengua de signes perquè era la seva primera llengua i els altres ho feien, doncs, amb el poc que sabien, però tots van acabar utilitzant aquesta llengua de signes. I això demostra que és una llengua natural, i que va ser una experiència molt positiva, que no perdem res pel fet d'utilitzar-la, sinó tot el contrari, que hi guanyem tots plegats, perquè ens podem comunicar.

Jo he estat llegint la llei, me l'he estudiat, eh? –entre nosaltres, me l'he llegit dues, tres vegades–, i puc dir, puc assegurar que és una llei meravellosa, fantàstica; és molt fresca, molt clara, realment reflecteix espectacularment els nostres drets i declara la llengua de signes com una llengua més dintre del territori català.

Això sí, a mi m'agradaria comentar, m'agradaria dir al col·lectiu de persones sordes que han optat per la modalitat oralista que no es preocupin, que no pateixin, que nosaltres estem en el mateix «barco». Per descomptat que tenim uns punts de vista de la vida una mica diferents, però que no es preocupin en absolut, que tenim objectius comuns i que, gràcies a l'aprovació d'aquesta llei, hi guanyarem tots, ningú perdrà. I jo ja ho he dit, vull ser clar, i ja es veurà.

Aquest és el famós paràgraf, aquest que mostro en aquestes diapositives, que és l'article 50.6 de l'Estatut d'autonomia, que demostra que la llengua de signes ha de ser una opció per a les persones que vulguin aprendre-la i utilitzar-la.

Hi ha tres punts principals en aquesta llei. El primer de tots és el reconeixement d'un sistema lingüístic diferenciat. El segon punt important és la regulació de l'ensenyament i l'aprenentatge i la interpretació d'aquesta llengua. El tercer punt és la difusió de la llengua de signes. Per tant, on està el problema? És que no hi ha cap mena de problema. Els tres punts són absolutament positius, no hi ha cap part negativa. Les persones sordes tenen la seva vida, neixen i moren com tothom, i tenen una trajectòria personal i aquesta trajectòria personal té diferents capítols, i la llengua el que et dona són facilitats de comunicació i a les persones sordes també.

Jo vull dir una cosa i vull deixar clar que jo sóc una persona sorda i he rebut una educació oralista, totalment oralista, realment no va ser dolenta la meua educació, no, però jo he optat per una altra llengua, per la llengua de signes. Jo he optat per aquesta llengua perquè em dona facilitat a l'hora de comunicar-me, em dona facilitat a la vida, quan he d'anar a l'Administració pública, quan he d'anar al metge, quan he de fer diferents gestions personals, doncs, puc utilitzar una llengua o una altra. Però és que en la meua vida diària la llengua de signes em dona naturalitat, em dona comoditat. Per tant, és una opció personal que per mi és un valor afegit.

I aquesta llei és una aportació i és una defensa i una protecció cap a les persones sordes, perquè les persones sordes necessitem un reconeixement jurídic que demostrï que la llengua de signes i la llengua oral tenen els mateixos drets.

Ho repeteixo, aquesta llei no obliga a res, aquesta llei el que proporciona és una opció, és la llibertat a escollir

la metodologia comunicativa que vulguis. I a part no és el moment equivocant, crec que és el moment oportú, perquè les conseqüències de l'aprovació d'aquesta llei només seran positives. És una llengua més dintre de la societat catalana, dintre del nostre patrimoni cultural català, i no podem oblidar ni apartar la llengua de signes catalana. Il·lustres diputats i diputades, vostès ho saben perfectament.

El Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya va manifestar l'any passat que hi havia a prop de vint-i-una mil persones sordes, no són poques, són moltes persones. Realment hi han dades..., són contradictòries perquè no hi ha intèrprets suficients. Jo sé que no totes les persones sordes necessiten intèrpret de llengua de signes. A part, aquestes vint mil persones són persones sordes que poden utilitzar o no la llengua de signes, però, clar, no podem oblidar que hi ha moltíssimes persones oïdores que també utilitzen la llengua de signes, que superen aquest nombre i l'incrementen i el dupliquen i el tripliquen. I sabem perfectament que hi han persones sordes que utilitzen la llengua oral i respectem totes les opcions.

Vull comentar un fet important, no sé si potser m'equivocho o no, però personalment jo ho he viscut, crec que la majoria de les persones sordes durant la trajectòria de la seva vida, al llarg de la seva vida, han entrat en contacte molt o poc amb la llengua de signes, sempre d'una manera o d'una altra les persones sordes han entrat en contacte amb la llengua de signes, perquè és una necessitat i perquè te la trobes, és inevitable.

Ara vull parlar de les noves tecnologies de la informació. M'he fixat que tots els diputats i diputades van amb Blackberry, m'he fixat que tots en porten una. Les persones sordes també la utilitzen, i no és gràcies a la llei, és gràcies al moviment associatiu que ha lluitat i ha entrat en contacte amb les diferents empreses de telefonia mòbil per tal de rebre avantatges econòmics i per tal que aquestes empreses dediquessin els seus esforços per avançar en el món de les noves tecnologies i de la comunicació per afavorir el col·lectiu de les persones sordes. I hem trobat aquest element que ens afavoreix per tal de comunicar-nos. Això va separat del tema de la llengua de signes.

També m'agradaria incidir en la televisió digital terrestre, en la TDT. Jo crec que estem en un moment fantàstic, i que va absolutament lligat amb el tercer punt que he comentat abans de la llei, amb el punt de la difusió. Perquè vostès saben que la TDT és econòmica, no és cara, el que és car és comprar una llicència per difondre, això és caríssim, sí. Però realment tecnològicament parlant no és car.

Gràcies a les noves tecnologies podem difondre la llengua de signes catalana. I ens encantaria crear un canal de televisió dirigit a la comunitat sorda. Caldria trobar empreses disposades a fer-ho per tal que ens recolzessin per tirar endavant aquest projecte. Crec que aquesta llei ens ajudarà a tenir una eina per fer pressió a les diferents empreses per tal que ens recolzin per crear aquest nou canal. Bé, què us he de dir, no cal que estigui quatre hores explicant...

Amb relació a l'educació, l'educació de les persones sordes té una llarga trajectòria, va iniciar-se el 1800. Hi ha documentació amb anterioritat, però poca. Sempre s'ha utilitzat la llengua de signes, però hi han períodes foscos pel fet que aquesta llengua estava prohibida a les aules. Que estigués prohibida a les aules no vol dir que la llengua de signes desaparegués. Podríem fer el símil de la llengua oral catalana en l'època franquista quan es parlava als patis de les escoles o a les cases, no?, però no s'utilitzava a les aules com a eina vehicular educativa. Amb la llengua de signes va succeir el mateix, que s'utilitzava a casa, però no s'utilitzava a les aules.

Últimament i cada vegada més l'ús de la llengua de signes catalana està palesa en el currículum educatiu de les persones sordes. Però tenim la necessitat que aquesta llengua s'apregui bé i que s'utilitzi com a llengua vehicular per adquirir altres coneixements, com poden ser les naturals, les matemàtiques, ja que aquesta llengua dóna accés a la canalla sorda a altres coneixements. Sempre com una opció més. És a dir, els nens, gràcies a la llengua de signes, podran accedir a tots els continguts curriculars. Això no té res de dolent, perquè la llengua de signes, ho torno a dir, suma, tots hi guanyem, és una opció més, només això.

També m'agradaria explicar una cosa que em va emocionar moltíssim a nivell personal dimecres passat, aquest dimecres, em vaig escapar un momentet i vaig anar a fora, a l'Institut Consell de Cent, perquè hi ha un jove sord que està fent segon de batxillerat i va presentar el seu crèdit de síntesi, el seu treball de recerca, i em va sol·licitar, si us plau, si podia anar-lo a veure. Em vaig quedar astorat, impressionat, perquè realment no tinc paraules per explicar-ho, seria molt difícil manifestar la joia que vaig sentir al veure la seva explicació. Ell va parlar sobre aspectes relacionats amb l'aviació, va parlar sobre la força de la gravetat, sobre la tensió, sobre com s'enlairava un avió, sobre com..., bé, em vaig quedar realment allucinat perquè era..., impressionat per la manera que tenia d'explicar aquest tema tan complicat en llengua de signes. Jo me'n vaig anar molt emocionat, sincerament.

En la meua època és que no hi havien aquests signes per... Jo ara tinc, a veure, trenta-set anys, sí, perdoneu, tinc trenta-set anys –estava fent el càlcul–, no són pocs –no són pocs anys–, i realment a la meua època era molt diferent. No m'agrada parlar malament d'altres èpoques, eh?, perquè la situació era la que era i punt, però m'alegro molt que les persones sordes es puguin expressar d'aquesta manera gràcies al fet que la llengua ha avançat molt.

També m'agradaria comunicar-los una notícia molt interessant. El Departament d'Educació ha creat una comissió per tal de presentar un currículum de l'LSC, de la llengua de signes catalana, això serà una fita molt important, ja que..., i aquesta llei crec que ha recolzat aquest projecte.

Ho repeteixo, no és una llei per a les persones sordes, aquesta llei no és una imposició, simplement estableix els tres punts que he comentat abans, fa un reconeixement oficial i punt.

Ara ja hem parlat moltíssimes vegades del codi d'accessibilitat, ja ho han comentat altres compareixents que diuen que aquest codi cobrirà les necessitats existents, i nosaltres treballarem amb la comunitat sorda oralista per tal de compartir experiències i emocions per tal d'elaborar aquest codi i per tal que el futur sigui millor.

La famosa pregunta dels pressupostos, especialment em dirigeixo a la il·lustre diputada del PP la senyora Belén Pajares. A veure, en aquest moment jo no puc parlar de xifres, jo no puc especificar si necessitarem 1 milió d'euros, 3 milions d'euros per tirar endavant aquest projecte, realment no es pot dir, és una xifra econòmica que és difícil d'aclarir. Creiem que el problema no radica en els pressupostos, perquè aquesta llei és una llei transversal, és una base perquè altres lleis o els departaments de la Generalitat puguin crear els seus pressupostos. És a dir, aquesta llei és un aval, d'alguna manera, és un aval dels futurs pressupostos.

Jo veig que el problema no està en els pressupostos, és com podem aprofitar els recursos de la millor manera i compartir els recursos de la millor manera. Perquè fins ara hi havia recursos, si s'aprofitaven bé o malament, això ja es dirà, perquè la vida cada any canvia tant que és difícil de dir, perquè les necessitats socials i les necessitats educatives varien constantment.

Però jo crec personalment que és una mica aviat per parlar de pressupostos, perquè necessitem fer un estudi a nivell social i educatiu per analitzar exactament el tema dels pressupostos i per establir una xifra. Aquesta és una opinió personal, que potser m'equivoco, però la manifesto.

Potser l'any que ve el Departament d'Educació elabora un pressupost en funció de la situació social actual. La famosa crisi econòmica, per exemple, tampoc ens ajuda i moltes vegades s'utilitza com a excusa i ens diuen que no hi ha recursos per tirar endavant les lleis que estem aprovant. Possiblement dintre d'un parell d'anys la situació econòmica millori i, per tant, el pressupost augmenti.

És a dir que establir una xifra és una mica complicat, perquè sempre estem molt lligats a la situació econòmica i social del moment. Per mi el més important és que arribi aquest reconeixement de la llengua de signes.

Per acabar, el que m'agradaria és recordar a les persones que estan aquí, al Parlament, en aquest moment, que no ens afecta a nivell català ni a nivell espanyol, sinó que ens afecta a nivell internacional. No sé si coneixen la Convenció de les Nacions Unides de les persones amb discapacitat. Aquesta convenció es un document importantíssim, molts països del món s'hi van adherir, Espanya és un d'ells. Espanya va firmar l'any 2007, s'hi va adherir aquest any. Més tard va ratificar els compromisos d'aquesta convenció, el mateix any. Això va portar a fer uns compromisos molt importants per a aquest país.

Aquesta convenció implica portar a terme algunes reformes legislatives d'Espanya, amb relació a la comunicació, a la seguretat social, amb relació a justícia. La llei aquesta que estem elaborant pot ser una empen-

ta, una via ràpida per tal que les persones sordes i les persones amb discapacitat assoleixin els drets que es mereixen.

Al món hi ha nou països que reconeixen a nivell constitucional la llengua de signes, vint-i-nou països tenen lleis i decrets que la regulen. Lleis reconegudes pel Govern n'hi ha tres, si aquesta s'aprova en seran quatre. Això representa que Catalunya serà pionera al món i serà un avanç importantíssim per a la societat.

M'agradaria comentar i transmetre una frase per acabar: una persona neix sorda, una persona viu sorda i una persona mor sorda, i això és claríssim, i la seva llengua natural és la llengua de signes. Però si opta per una llengua diferent, en el nostre cas l'oral, ens sembla perfecte, no hi ha cap mena de problema.

Moltíssimes gràcies per escoltar-me.

El vicepresident

Moltes gràcies, senyor Antonio Martínez. I ara passaríem el torn als portaveus dels grups parlamentaris. I com és habitual, començarà el Grup Parlamentari de Convergència i Unió i el seu portaveu, l'il·lustre diputat el senyor Carles Puigdemont. Quan vulgui.

El Sr. Puigdemont i Casamajó

Moltes gràcies, senyor president. Moltes gràcies, senyor Antonio Martínez, per la seva exposició, que ha abordat un aspecte, encara que tangencialment, que no havia estat tractat, que és una mica l'adaptació cap a les noves tecnologies i quin camp tenen per córrer aquí.

Com que vostè ha dit ja d'entrada, i en part hi ha coses que les compartim, si bé amb matisos, que és una llei meravellosa i és una llei fantàstica, és normal que no li preguntis sobre què és el que canviaria vostè o què és el troba a faltar en aquesta llei, perquè ja he entès que el seu redactat tal com és ara el complau, el satisfà força.

De tota manera, vostè ha tractat dos aspectes, els ha apuntat, que, ja ho hem dit des del principi, no són objecte d'una llei que el Govern ha volgut lingüística, però que són on hi ha en aquests moments els grans desafiaments que tenim per al ple desenvolupament del dret a l'ús de la llengua de signes.

Vostè ha parlat i ens ha anunciat l'existència d'una comissió per crear un currículum dintre el Departament d'Educació amb relació a la llengua de signes, m'agradaria si tingués més informació al respecte..., perquè crec que això ens ajudaria a bastants. Però obre efectivament allò que Convergència i Unió hem dit des del principi, que hi ha àmbits que no són netament lingüístics, però que tenen a veure rotundament amb l'èxit lingüístic de la llei. I ha parlat també, com era obvi, del codi d'accessibilitat.

I, per tant, sense aquestes almenys dues potes se'ns continua..., és difícil veure si aquesta llei, que no té un pressupost ben nodrit, per no dir que no el té, pot anar més enllà de les declaracions d'intencions i de la garantia d'un dret que reconeixem i que aquest Parlament ha de reconèixer amb relació també al que vostè acaba de dir de la convenció de les Nacions Unides.

Per tant, jo li voldria demanar, no tant què és el que de la llei hi troba a faltar, perquè ja m'ha quedat clar que vostè no hi tocaria res, però sí si creu que, sense abordar a fons les implicacions educatives i sense abordar a fons les qüestions d'accessibilitat, aquest dret que reconeixem un cop aprovem aquesta llei no pot quedar en un brindis al sol o en una declaració d'intencions, que no ens permeti fer aquest pas que tots estem disposats a fer, i que vostès ens demanen que fem i que el compromís nostre és, ja li ho avanço, de fer de forma desacomplexada.

Gràcies.

El vicepresident

Moltes gràcies, il·lustre diputat. Ara és el torn del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi i donarem la paraula a la seva portaveu, l'honorable diputada Carme Figueras.

La Sra. Figueras i Siñol

Gràcies, senyor president. En primer lloc, senyor Antonio Martínez, agrair-li la seva intervenció i les seves aportacions. Dir-li també si el contingut del que ens ha portat en l'audiovisual el podrà deixar a la gestora de la comissió també perquè ho puguem tenir el ponents.

I dir que vostè..., d'entrada vostè ja ha dit que el projecte de llei..., li sembla meravellós el fet que es faci això, i la preocupació, doncs, perquè s'aprovi. En aquest sentit, doncs, dir-li que per això no han de patir, que s'aprovarà en els termes, amb les esmenes que s'hi puguin fer, però amb el fons del que estem discutint tots aquests dies aquí.

I ja, deixant de banda el tema del projecte de llei, el tema en si de la llengua, jo li volia preguntar: vostè parlava que la TDT, la televisió digital terrestre, obre totes unes noves expectatives, d'un projecte de crear un canal de televisió dirigit a les persones sordes. Si podria explicar una mica exactament, la TDT, què obre? Per una banda, evidentment el tema de la subtitulació, però també l'interpret en signes... A veure com ho té vostè pensat una mica el que pot millorar, doncs, la televisió amb la TDT; si ens pot fer una miqueta més d'explicació sobre això de cara al conjunt de les persones sordes.

El vicepresident

Moltes gràcies, honorable diputada. I ara passariem el torn al Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya i a la seva portaveu la il·lustre diputada Maria Mercè Roca.

La Sra. Roca i Perich

Moltes gràcies, president. Bé, senyor Antonio Martínez, vostè és un gran comunicador, i crec que si no existís el càrrec aquest que ostenta de president de l'Associació de Difusió de la Comunitat Sorda, doncs, l'haurien de crear, perquè realment ens ha fet unes explicacions moltes positives, molt carregades de força i de passió. I, en fi, doncs, que vostè s'ha comunicat en la llengua de signes catalana, però s'ha comunicat, el que és més important,

d'una manera apassionada i ens ha fet arribar el missatge que vostè volia.

Només li volia preguntar un parell de coses que m'han encuriós del seu discurs. Primer de tot saber si aquest cicle de pel·lícules interpretades per persones sordes, si es varen emetre amb subtítols? És a dir que una persona que no dominés el llenguatge de signes, si podia..., bé, podia anar a veure aquestes pel·lícules i llegir els subtítols.

I després també m'interessava molt la pregunta que li ha fet la diputada Carme Figueras sobre aquest canal de televisió –de televisió digital– i de les possibilitats que s'obren per a les persones del seu col·lectiu. I voldria saber si han fet ja alguna gestió.

I per acabar, una pregunta, que perdoni'm si no és pertinent, però la ràdio per internet els ofereix a vostès alguna mena de possibilitat de..., en fi, doncs, d'accedir als continguts que s'emeten?

Moltes gràcies.

El vicepresident

Moltes gràcies, il·lustre diputada. I ara donaríem el torn al Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya i a la seva portaveu, la il·lustre diputada Belén Pajares.

La Sra. Pajares i Ribas

Moltes gràcies, senyor president. Agrair al senyor Martínez Álvarez, com a president de l'Associació de Difusió de la Comunitat Sorda, les seves explicacions. Em permetrà que em disculpi perquè m'he hagut d'absentar un moment de la comissió i m'he perdut part de la seva intervenció. En qualsevol cas, revisaré amb interès la transcripció que sortirà al diari de sessions i també els vídeos que normalment el Parlament penja a la seva web.

Ara, això sí, em permetrà que em refereixi a la seva directa interpellació que m'ha fet sobre el tema dels pressupostos, perquè com a diputada de l'oposició normalment jo estic acostumada a interpellar els consellers. Faré una petita broma, potser això és auguri del que seran els resultats de les futures properes eleccions. Però, en qualsevol cas, jo suposo que per la meua formació el primer que reviso quan es presenta qualsevol llei en aquest Parlament és la memòria econòmica per veure quin és l'impacte del que serà posar en marxa aquella llei.

I és una opinió personal també, però compartida pels membres del meu grup parlamentari, no?, ens sobta que no existeixi una previsió econòmica en aquesta llei, perquè és que no li podem donar compliment. Per exemple, ara revisava aquesta memòria econòmica i per fer polítiques d'impuls a la difusió de la llengua de signes catalana no existeix previsió, existeix la previsió que la Secretaria de Política Lingüística té per a altres coses.

Per tant, nosaltres entenem que perquè sigui una llei ambiciosa i sigui una llei que se'n pugui donar difusió també caldrà una assignació econòmica a moltes de les partides que contempla aquesta llei o que hauria

de contemplar aquesta llei, perquè de moment l'impacte econòmic és zero.

Això sí, i amb això acabo, sí que comparteixo amb vostè un tema que no normalment no es parla, no?, que no tan sols és una qüestió de pressupost, sinó moltes vegades de la gestió que es fa dels recursos que tenim al nostre abast.

Moltes gràcies.

El vicepresident

Moltes gràcies, il·lustre diputada. I ara és el torn del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa i té la paraula la seva portaveu, la il·lustre diputada Dolors Camats.

La Sra. Camats i Luis

Gràcies, senyor president. Gràcies també al senyor Martínez per la seva compareixença, a més a més, molt carregada també d'informació i de divulgació, que entenc que és també l'objectiu de la seva organització. Crec que a tots plegats ens han quedat ganes de participar en uns propers jocs olímpics, com deia, per a persones sordes, o de participar en les diverses activitats que ens oferia en el seu vídeo o en la seva presentació, no?, probablement també per l'entusiasme amb el que ell també transmet o explica o comenta la informació.

Jo també em vull quedar amb una part de les seves explicacions, especialment quan feia referència a la presència audiovisual. També m'ha sobtat quan parlava de la producció de pel·lícules produïdes i elaborades per persones sordes en llengua de signes. I per tant, jo li demanaré no només l'impacte o l'opinió sobre la llei que avui estem debatent o parlant, que ja ho ha fet, però també d'una altra llei que probablement aviat tindrà tràmit en aquest Parlament, que és precisament la llei del cinema. I, per tant, també pensant si han..., quins element hauríem de tenir en compte en una futura llei del cinema a Catalunya pel que fa referència precisament a la producció de pel·lícules de persones en llengua de signes, cosa que, per exemple, jo desconecia. Probablement és un element que en algun aspecte haurem o hauríem de tenir en compte. Aquesta és una.

I l'altra, amb relació a una pregunta que també han fet algunes companyes, que és..., vostè ha parlat de l'oportunitat de la TDT. I per tant, quan s'hi ha referit m'ha semblat que ho circumscribia, és a dir, es cenyia estrictament a la possibilitat de tenir un canal propi en llengua de signes. I jo no sé si aquesta és l'única possibilitat que contemplen o que desitgen o que es podria plantejar en el seu moment, o si el que representa la TDT, l'amplitud de canals, d'ofertes i de possibilitats tecnològiques també, obre també altres..., o contemplen vostès o tenen previstes també altres possibilitats com és el tema de subtítols, o de compartir fins i tot canals amb altres col·lectius o amb altres interessos; o si exclusivament l'objectiu seria un canal propi o un canal adreçat, doncs, al col·lectiu de persones que utilitzen la llengua de signes.

Moltes gràcies.

El vicepresident

Moltes gràcies, il·lustre diputada. I ara, doncs, el senyor Antonio Martínez ens podrà contestar a aquelles preguntes que se li han fet o poder aclarir algun suggeriment que ell vulgui fer. Quan vulgui.

El Sr. Antonio Martínez Álvarez

Deu n'hi do quantes preguntes. Intentaré respondre-les totes. Per començar em dirigiré al portaveu de Convergència i Unió: no vull aportar cap modificació a la llei, no. M'encantaria que aquesta llei continués tal com està. Per això he dit abans durant la meua compareixença que és meravellosa. Per tant, considero que no cal que hi hagi cap modificació. Alguna millora, algun redactat, a veure, ja es veurà, però realment no vull cap canvi de contingut, no.

Després, a la pregunta relacionada amb el currículum de la llengua de signes catalana del Departament d'Educació, realment és una informació que jo dono en el sentit que el Govern de la Generalitat ja està treballant amb la llengua de signes catalana des de fa temps. No vol dir que sigui una cosa nova, que sigui un projecte que ens generi angoixa o il·lusió pel fet que s'estigui creant, no. Vol dir que aquest departament per part de la Generalitat ja fa temps que treballa en un currículum propi de llengua de signes catalana. És a dir que hi han moltes coses que ja s'estaven fent i que ara continuen, i jo ho aportava com una informació addicional per demostrar que ja hi havia feina feta.

Ja he comentat que aquesta llei és una llei transversal, i el dia que s'aprovi cada un dels consellers haurà de treballar per tirar-la endavant, i hauran de fer participar els agents socials, que són la Federació de Persones Sordes de Catalunya i altres col·lectius i entitats representants de les persones usuàries, per tal d'adaptar i desplegar aquesta llei.

Ara mateix crec que no és adequat dir què és el què hauríem de fer. Ja he comentat abans que estem en una època de canvi i que les necessitats socials i econòmiques varien dia a dia i que ens hem d'adaptar al moment. Les noves tecnologies també avancen rapidíssim i hem d'agafar el tren perquè no se'ns escapi. Per tant, en el moment de l'aprovació ja veurem què hem de fer.

Ja he comentat que per mi aquesta llei és com un aval del futur per tal que en un futur proper es creïn nous projectes de feina.

La il·lustre diputada Carme Figueras m'ha comentat si podia facilitar el meu powerpoint, i jo dic que sí, que quan arribi a casa el primer que faré serà enviar-lo a la secretària del Parlament, i estic encantadíssim que m'ho hagi demanat.

Amb relació a la TDT, vull comentar que és un avenç tecnològic que permetrà incorporar la llengua de signes. Abans les tecnologies tenien limitacions, per exemple, els canals analògics, la televisió analògica ens limitava molt. Per exemple, la Federació de Persones Sordes de Catalunya, la Fesoca, ja fa més de trenta anys que demana subtítols, sol·licita la presència de la

figura de l'interpret, demana la presència de la llengua de signes en els canals de televisió. I sempre ens posaven com a excusa motius econòmics. Jo vull comentar que, gràcies a l'avenç tecnològic, gràcies a la TDT, ens permetrà ampliar les possibilitats i ens permetrà donar protagonisme, sense perjudici a cap altra opció, a les nostres necessitats.

La il·lustre diputada d'Esquerra Republicana i d'Iniciativa els Verds m'han fet una pregunta sobre crear un canal. A veure –a veure–, els subtítols és un tema, d'acord?, és una cosa a part.

Jo parlo de la possibilitat d'incorporar la llengua de signes a la televisió digital terrestre. Fins ara el col·lectiu de persones sordes moltes vegades estem relegats a accedir a la informació a través d'una finestreta que s'incorpora a la pantalla i en la qual hi ha incorporada la figura de l'interpret, d'acord? Nosaltres sol·licitem a les persones responsables, i ens fem càrrec, però... Moltes vegades diuen que aquesta finestreta molesta, és com la mosca de la tele, per dir-ho d'alguna manera, no? Perquè, sí, realment a mi m'han arribat a dir: «No volem incorporar la figura de l'interpret a la televisió perquè la finestreta molesta els espectadors.» Però, clar, jo..., per a ells és una limitació, doncs, imaginin-se per a nosaltres, però jo crec que ara per la..., si no la incorporen.

Però jo crec que gràcies a la TDT aquesta molèstia desapareixerà, ja que podríem tenir la possibilitat de crear un canal en llengua de signes. És a dir, això ens donaria recursos per incorporar la llengua de signes a la televisió, i això és competència del codi d'accessibilitat. Però, clar, jo estic parlant de la llengua de signes, i creiem que les dues coses poden anar agafades de la mà.

La pregunta de la ràdio, que m'han comentat. Realment és una pregunta estranya, però interessant. Realment mai he escoltat la ràdio –mai. No sé exactament què és, sé perfectament el que és, l'he vist, he vist la caixa que hi ha per casa, però realment no l'he sentit mai. Ara ja s'accedeix a la ràdio a través d'internet. I hi ha un sistema de transcripció automàtica que permet llegir el contingut emès per la ràdio. Sí, existeix la possibilitat, gràcies a l'avenç tecnològic tenim l'oportunitat de llegir el contingut de la ràdio.

També el Youtube fa poc, recentment, va incorporar una eina de traducció automàtica, ara no me'n recordo qui, però aquesta eina proporciona facilitats de crear subtítols. És a dir, gràcies a aquesta eina..., et transcriu el que està parlant. Creiem que serà una bona eina de comunicació, però encara s'està elaborant. Per exemple, ara el Parlament està elaborant la nova llei d'audiovisuals, i fa referència a aquesta eina. Però realment sense una llei que especifiqui el camí que hem de seguir és difícil assolir les fites. Creiem que gràcies a aquesta llei després assolirem més fàcilment els objectius que ens establim.

Algú m'ha fet una pregunta sobre la mostra de cinema? (*Veus de fons.*) A veure, les dues són diferents. En primer lloc, jo he comentat la mostra de cinema, però no té res a veure amb Sant Sebastià, eh?, amb el Festival de Sant Sebastià. Res a veure amb cap festival d'oïdors.

És una mostra d'aficionats de cinema. Des de la nostra entitat, l'associació Difusord, treballem per tal d'organitzar aquest festival i per difondre la llengua de signes en l'àmbit audiovisual. I perquè les persones sordes no cal que segueixin un altre camí, sinó que tinguin l'oportunitat de participar en esdeveniments d'aquestes característiques.

Ja sabeu com és la joventut d'avui en dia, és difícil, moltes vegades agafen camins que no són els adequats, i nosaltres els donem l'oportunitat de participar en l'àmbit cultural. És a dir, és un festival dirigit als joves per tal que gravin, filmin pel·lícules en llengua de signes i que tinguin un lloc per presentar-les, per tal de promoure la llengua de signes en l'àmbit audiovisual. Clar que hi havia subtítols, sí. Per exemple, moltes persones, fixa't, moltes persones sordes que elaboren aquests vídeos a casa seva després ells mateixos incorporen subtítols. Durant el festival hi van haver tres premis, i a mi m'hauria agradat donar premis a tothom, realment per l'esforç que van fer, perquè s'ho mereixien, però només n'hi havien tres.

Amb relació a la memòria econòmica, he de dir sincerament que jo no sóc un expert en temes legislatius. Però repeteixo que crec que aquesta llei, com ja he dit, és un aval del futur, i crec que l'important primer era aprovar la llei i que després ja sortirien els pressupostos. Realment per guanyar temps, perquè per mi allò important és que es reconegui la llengua de signes. Si vostès em demanen una xifra, jo diria: «Doncs, 1 milió», que és el que m'agradaria, no? Però, per exemple, no ho sé, el Deaflympics què va rebre? Milions? Doncs, a mi és el que m'agradaria, però realment jo dir una xifra, establir un pressupost definit abans i tot que s'aprovi la llei, se'm fa, em resulta complicat. Crec que primer que s'aprovi la llei i després ja aprovarem els pressupostos. Ja que aquesta llei el que fa d'alguna manera és ratificar els drets humans, i això no pot estar supeditat a una aprovació d'una memòria econòmica, perquè això reconeix els drets lingüístics d'una comunitat, que és l'important.

Per finalitzar, parlaré de les olimpíades de les persones sordes. Jo us comunico que hi ha una comissió de persones sordes que han treballat per tal d'organitzar les olimpíades de persones sordes aquí, a Barcelona, l'any 2017. No estic parlant de les olimpíades d'hivern del 2022, eh?, estic parlant d'unes altres, de les olimpíades de persones sordes 2017. Ara hi ha la comissió que s'encarrega de la candidatura d'aquestes olimpíades i crec que ho acabarem aconseguint. I realment és un moment fantàstic per a nosaltres, per al nostre país, com a ciutadans, perquè és una gran oportunitat de donar a conèixer el nostre patrimoni cultural, la llengua de signes catalana.

I ja està. Moltíssimes gràcies per haver-me escoltat, per la paciència que heu tingut, perquè la meua era l'última compareixença, moltíssimes gràcies a tots.

El vicepresident

Molt bé. Senyor Antonio Martínez, a la seva associació i també fem extensible a tots els compareixents que hem tingut al llarg d'aquests tres dies aquí, en el Par-

lament de Catalunya... Agrair també a totes persones que ens heu acompanyat durant tots aquests dies i que ja us hem anat visualitzant aquí durant moltes estones i moltes compareixences. Per descomptat, als diputats i diputades, als portaveus i als ponents d'aquesta llei, tots hauran pres bones notes i tota aquesta feina servirà per procurar en l'època de les esmenes millorar aquesta llei.

També un agraïment als intèrprets i al personal que estan treballant per fer els subtítols, que això no sempre...,

encara que tots els portaveus i ponents ho han proposat, han procurat poder parlar més a poc a poc; per tant, també hem intentat facilitar-vos la feina.

A tots vosaltres, doncs, moltes gràcies per tot, i a continuar treballant en la llei.

S'aixeca la sessió.

La sessió s'aixeca a tres quarts de sis de la tarda i dos minuts.